KUREZ, KUREZ, OCIDERO

romano

Brian E. Drake

The Oxford Rationalist
56 Albany Street
Oxford, NY 13830 USA
(607) 843-2636
brian.eric.drake@gmail.com

KUREZ, KUREZ, OCIDERO

romano da

Brian E. Drake

1

Varmega nokto en frua junio, e la drinkeyo ye 17ma-strado ed Okesma-avenuo en New York City esas tranquila. Bill Purdy, la drinkeyestro, babilas nelaute kun sua bone konocata kliento Joe Starkman. Yuna viro sole sidas an tablo proxim la strado-pordo e tenas biro, la sama biro quan il komprabis un horo plu frue. Bill Purdy ne molestas klienti, tote ne kande la drinkeyo ne esas tro plena de homi. Bill e Joe askoltas la radiofono. Anuncisto raportas pri sporto en Chicago.

‘Ho!’ grunis Starkman, pro ke la bulo kaptesas e la ludo esas finigata. ‘Lu nultempe devis donir tante facila falio.’

‘Mickey ne brilas canokte,’ dicis Purdy.

'Le White Sox—quale le Yankee povas perdar ludo kontre le White Sox?' Joe desestimante regardis sua biro.

'Ka pluso?' Purdy questionis. 'Dek minuti til klozar.'

'No, danko, tro tarda por me. Me vekos dum la nokto.' Starkman jemante staceskis, vishis sudoro de sua fronto. 'De pos mea retreto, me tro ofte tro tarde restas vigila.'

'Nulo altra facinda, ka ne?'

'La spozino dicas, ke me esas tro multe en la domo.'

Purdy gutur-ridis.

'Dum quaradek yari el plendis, ke el nultempe vidas me. Me retretas, e nun el tro multe vidas me.'

'Nultempe satisfacata, ca dami. Mea spozino dicas, ke el quik pedfrapos me ek la domo, se me ultempe retretos.'

'Ne retretez, Bill. Me ne volas marchar plu kam un strado por mea biri.' Starkman sospiris. 'Hu. Varma nokto.'

'Esos varmega somero,' Purdy konkordis.

'Ni havas kabino norde en le Catskill-monti. Beleta loko, an lageto. Nun me tandem povas juar ol dum la tota somero, ne nur dum semanofini. Ni probable iros adibe dum la venonta semano. Me intencis

irar dum la festo-semanofino, ma la trafiko…' il pezoze staceskis. 'Me rividos vu, Bill.'

'Sorgez vu, Joe.'

'Adio.'

Starkman gratis sua ventro, metis sua chapelo, ed ekiris sen regardeto ye la viro qua sidas tante taceme dum plu kam un horo.

Purdy vishis la drinktablo, ekswichis la radiofono. Il vidis sur tabureto la surtuto quan Starkman obliviabis. Il ridetis e sospiris, depozis sua toalo ed extensis manuo por prenar la surtuto ed irar por retrovokar Starkman. Lore il vidis l'altra kliento, qua nun stacas avan la drinktablo.

'Ho, me preske obliviis ke vu—'

Il lore remarkis, ke la viro tenas du revolveri, apuntata ye lua ventro.

'Yes,' tre kalme dicis la viro. 'Ne timez, restez kalma. Facez nulo stupida. Me ne volas nocar vu, ma me ya povas.'

Purdy regardegis la vizajo dil viro. Yuna viro, evanta cirkume duadek-e-kin yari. Obskure bruna hararo, okuli. Probable alta de 1,75 metri. Dina. Ne bela, ne leda. Ne remarkinda. Ecepte la granda manui qui tenas granda pafili.

‘Cesez studiar me, quik donez la pekunio del kaso.’

Tainstante la strado-pordo apertesis e Joe Starkman rieniris. ‘He, me obliviis la surtuto. Me evidente oldeskas, ed es tante varmega—’

La viro armizita rapide jiris e pafis unfoye. Joe Starkman kriis e falis adsur la pavimento en desordinita amaso. La pordo restis mi-apertita, kaptata da un de la pedi dil homo falinta.

La viro armizita kurte anhelis, ma restis tote kalma. Il pozis la revolvero per qua il pafabis aden posho—la manuo apene tremis —retroturnis su a Purdy. La vizajo expresis nulo.

‘Nu, la pekunio. Nur la papera, nul arjenta.’

La kalmeso di ta voco sorcis Purdy. Il senvorte apertis la kaso ed ekprenis manuedo de bank-bilieti. Il transdonis oli al viro per ferma manuo.

La viro aceptis la pekunio, regardetis ol. ‘Ka seifo?’ il questionis.

Purdy negis per kapsigno. ‘Omnanokte me portas la pekunio adheme.’

La viro regardis la bilieti. ‘Kad olti es omno?’

‘Sundio-nokto.’

La viro levis la shultri. Il movis retroe vers la strado-pordo.

'Ne telefonez policisti dum du minuti,' il dicis. 'Bona nokto.' Il turnis su, dum instanto regardegis la homo qua tordite jacis sur la pavimento, pazis super la dika korpo, desaparis tra la pordo.

Purdy restis senmove dum nur instanto. Il agitis sua kapo. Rapide il kuris de dop la drinktablo al pordo. Il prudente regardis ambadirecione tra la pordo. Esis homino distanta de un strado, homino promeniganta hundo. Nulu altra.

Il squatis apud Starkman, prenis ilua shultri, sukusis e turnis la granda viro. Starkman anhelis e sospiris, ssss.

'Joe, quale vu standas?'

Starkman apertis sua boko, nula vorto ekiris.

'Restez tranquila, me telefonos por ambulanco.'

Purdy kuris al drinktablo, prenis la telefonilo. Deo damnez omno, esabis nokto tante tranquila.

2

Stupidulo! Pro quo lu retrovenis?

Roberto Otano movis rapide ma ne tro rapide alonge 19ma-strado vers Broadway. Il mentale kontis: ilua quaradekesma rapto. Bona numero. L'unesma rapto eventabis preske un yaro ante nun, ye spic-vendeyo an Unesma-avenuo. Il sempre agis per la sama maniero: trovas mikra butiko o drinkeyo o kafeerio, vartas til ke nulu altra asistas, montras la revolveri, parolas kalme. La homi sempre transdonas la pekunio sen lukto. Ca nokto esis l'unesma foyo ke il pafabis. Regretinde.

Stupid oldulo tresayigis me. Me mustis pafar. Esis bona pafo, omnakaze, rekte en la ventro. Komprenende, l'oldulo havas granda

ventro, on ne facile falius. Pro quo lu retrovenis? Me mustis pafar.

Roberto haltis sub strado-lanterno, tiris la bank-bilieti ek sua posho. Il remarkis, ke sua manui, quankam glaciatra, sudorifas.

No. Atencez tua afero.

Il agitis sua kapo, kontis. Sisadek-e-tri dolari. Mikra sumo. Ma il neofte ganis plu multa pekunio, ne deziris ganar tro multa. Pri sisadek dolari la policisti ne su agitas. Duacent o triacent, nu, li remarkus.

Nun il pafabis homo. Ka lu mortis? La policisti certe esos plu atencoza. Roberto sukusis sua kapo, retroshovis la bilieti aden posho, marcheskis.

Me darfis. Lu tresayigis me.

Sisadek dolari suficos dum semano, cirkume. Il ne bezonas multo. Il entratenas nula vicii, nultempe ebrieskas, nultempe serchas la homini. Ilua matro sempre dicas, ke il esas bona puero. Un yaro ante nun il esis taxiisto, til l'acidento. Il ne povis afordar nova taxio, ed omnakaze, il nun ne prizas veturar. Pos l'acidento il esforcabis veturar, per taxio di amiko qua maladesas. Kande il sidabis ye la guvern-roto, ilua granda manui trepidis ed il respiris rapide, neprofunde. To desquietigis il. Il nultempe timabis veturar, il esas sempre kalma, mem

dum mala trafiko, mem transirante ponti. Il esas fiera pri sua kalmeso. Mem dum l'acidento—ol esis la kulpo di l'altra veturisto, qua rapideskis tra interseko kontre la trafik-signalo e kolizionis kun il, e quik pose la dopa automobilo anke kolizionis—mem dum to omna il restis kalma. Mem kande l'ambulanco venis e forportis la pasajanto, di qua la brakio esis forarachita e la kapo frakasita, il restabis kalma. Il ipsa tote ne esis domajita. Ma sidante ye la guvern-roto di la taxio dil amiko, il ne povis guidar la veturo ek la vetur-korto aden la strado.

Il ne povis restar heme, la matro, la fratini, omnu babilis, omnu reprochis, pro quo tu ne laborez? Quale pagar la lokaco-preco se tu ne laboras? Ociemo! Il quik translojis a pensioneyo, serchis laboro. Sensucese. Il translojis ad altra lojeyo plu chipa. Sensucese. Il obliviis quante ofte il mustis translojar.

Do. Il kompris du revolveri de amiko di amiko qua habitas New Jersey, homo qua nule questionis. Pose la spic-vendeyo an Unesma-avenuo. Ta olda Grekulo, il deziris klamar, luktar, Roberto klare vidis to. Ma Roberto, quaze inspirata, kalme dicis, quale se il prerepetabis, 'Ne destranquileskez, me

ne nocos vu. Esas nur pekunio, ka ne? Ne igez me pafar vu por poka pekunio.' Automate dicis lo. E l'olda Grekulo lente transdonis la pekunio, kinadek dolari, quin Roberto prenis e desaparis aden la nokto.

Roberto evidente havas talento. Tale omna ago eventis. Til nun.

Roberto marchis a Park-avenuo ed eniris la metroo. Il vehis adsude til Spring-strado, ekiris. Nun esis preske un kloko. Il marchis ad Ludlow-strado, eniris sua nuna lojeyo, klimis l'eskalero a la quaresma etajo. Pozante klefo aden la seruro, il audis *tump*-o e ridetis. Kande il apertis la pordo, sua hundeto recevis il, stacante sur la dopa pedi an la pordo, la kaudo e la tota dopajo agitesis frenezioze.

'He, Dino,' il dicis, squatis, karezis la hundeto, qua skrachis per la avana pedi ye ilua pektoro, lekis esforcante atingar ilua vizajo. 'Ka me mankis a tu? He? Nu, esas tarda. Ka tu esis bona hundo? Bonege. Ni quik ekiros. Venez.'

Roberto prenis ligo-rimeno qua pendas de la pordo-butono, ligis ol a la koliaro dil hundeto. Subite il sizis la hundo, levis lu, feroce embracis lu, inhalis l'odoro dil furo.

Pose il duktis lu ek la chambro, adinfre per l'eskalero, adextere. Ye la bazo dil extera gradi la hundo quik urinifis.

'Bona hundo,' Roberto dicis. 'Venez.' Li promeneskis.

3

Detektivo Ed Benjamin esis fatigita. Esis non kloki, il laborabis depos quar kloki matine pro la pafo che Bill Purdy, e nun questionas la drinkeyestro.

'Lu esis tacema,' Purdy dicis. 'Komendis un o du biri, sidis an tablo, askoltis la radiofono, me supozis. Dicis nulo.'

'Cirkume 1,75 metri,' konfirmis Benjamin.

'Yes.'

'Obskura hararo.'

'Yes.'

'Ka nigra? Ka bruna?'

'Nu, bruna. Probable. Komprenez, advere lu tote ne es remarkinda. Nur kerlo, simila ad irgu.'

'Nula barbo, nula labio-barbo.'

‘No. Kelke estublizita, ma esis preske noktomezo. Fakte, me remarkis nur la pafili.’

La chambro kontenis plu kam dek skribtabli, singlo havis sua policisto qua parolas per telefono, questionas civitano, mashinskribas raporto, od interbabilas dum drinkar mala kafeo.

Benjamin turnis su al kunlaboristo, detektivo Charles Holstead. ‘Certe esas la sama homo.’

Holstead konkordis per kapsigno. ‘Komprenende. La du revolveri certigas on.’

‘Ka du revolveri?’ questionis Purdy.

Benjamin acendis sigareto per acendilo, inhalis profunde, lansis fumo-nubo per du sprici de sua naztrui. ‘Lu raptas multafoye dum la lasta yaro. Sempre la sama moyeno: lu vartas til tre tarde, vartas til esas nulu o preske nulu, sempre la kalma posturo, e sempre la du pafili. Nultempe ganas multa pekunio, neofte plu kam cent dolari. Lu ganus plu multo per simpla travalio.’

‘Ni supozis, ke lu tandem pafez ulu,’ dicis Holstead. ‘On ne portas du revolveri sen uzar oli, eventuale.’

‘Nu, qua lu esas?’ questionis Purdy.

Benjamin levis la shultri. ‘Ankore nula identifiko. Ni obtenis bona fingro-

imprimuri de ta bir-botelo quan lu drinkis che vu, ma me parius, ke li trovos nulo en la dosieri. Lu probable ne antee esis arestita, adminime en New York, adminime de pos ke lu esis kindo. Probable lu esas amatoro.'

Holstead cinikale gutur-ridis. 'Habila amatoro.'

'Lu ne es stupida,' afirmis Benjamin. 'Ne avara. Mikra ganaji, nulo por atencigar ni. Til nun.'

Purdy triste sukusis sua kapo. 'Joe es bona homo, bona kliento. Me esperas, ke lu risaneskos.'

Benjamin sospiris e fricionis sua okuli. 'Probable esus ne-util, ma ka me darfas demandar, ke vu bonvolante revuez nia kriminist-fotografuri, sro Purdy?'

'Certe yes. Ma me mustas apertar la drinkeyo ye dek-e-un kloki.'

'Es bona, ni ne plu longe ritenos vu. Chuck, duktez sro Purdy—' La telefonilo sonis. Benjamin levis ol. 'Hike Benjamin.' Il askoltis. 'Ka yes? Kande?' Il askoltis. 'Oke. Sendez la raporto medikal a me. Ka la spozino es ibe? Oke.' Il akrochis la telefonilo, turnis su a Purdy e Holstead, qua staceskabis ed iris vers la pordo. 'Ne plus nur rapto ed asalto,' il dicis.

'Quo es?' Holstead dicis.

‘Starkman mortis.’

Purdy anhelis, ‘Ha.’

‘L’intestino perforata, septeso, falio di plura organi.’

Purdy palpebragis. ‘Il jus retretabis.’

‘Nu, nun esas ocido,’ dicis Holstead. ‘Venez, sro Purdy, ni serchez ta fotografuri.’ Il duktis Bill Purdy ek la chambro.

Benjamin itere fricionis sua okuli, pose frapis la skribtablo per la palmo di sua manuo. Nun ne plus nur mikra raptaji, nun esas ocido. Il havos plu multa helpo del departmento, se la chefo ne movos la kazo ad homocido. Adminime du viri. Forsan li nun povas efektigar ... ulo.

Il prenis la telefonilo, cifragis, vartis. ‘Ka chefo? Benjamin. Ta rapto lastanokta divenas ocido. Yes, la kompatindulo mortis. Dek minuti ante nun. No, nula identifiko, lu evidente ne ja es en la dosieri. Ni bezonas adminime du viri, Holstead e me ne povas sole vizitar omna merkato e drinkeyo en Manhattan. Ka yes? Me tote ne deziras perdar ca kazo, me laboris pri ol tante longe. Yes, ni havas deskripto, ma ol es tro nebuloza, la kerlo esas tote ne remarkinda, ecepte por ta du revolveri. Yes, lu nun serchas la fotografuri, probable neutila se la

bastardo nultempe esis arestita. Ka yes? Bonege, danko. Me bezonas adminime du plusa viri. Chefo ... Nu, plu bona kam nulu. Me uzos Barmun, il esas avida, deziras avancar, ilua okuli restas apertita. Sat bona. Danko.'

Holstead sole rieniris la chambro.

'Ka lu serchas?'

Holstead afirmis per kapsigno. 'Tote futila.'

'Komprenende.'

Holstead sideskis, prenis taso de kolda kafeo. 'Mala chanco por l'oldulo.'

'Jus retretinta.'

Holstead afirmis per kapsigno. 'Me ofte pensas pri to. On sempre audas pri olda policisto pafita jus ante retretor. Ka vu ja parolis kun la chefo?'

'Ho yes.'

'E lu volis forprenar la afero.'

'Ho yes. Me ganis ta ludo.' Il extingis la nun kurta sigareto. 'Lu donas a ni un viro.'

'Nur un.'

'Plu bona kam nulu. Barmun.'

Holstead konkordis per kapsigno. 'Sat bona, bona homo. Ne ociema.'

'Ni donos la deskripto ad il, il komencez en la Vilajo, vizitez la vendisti e drinkeyi,

avertez li. Forsan lu trovos ulu qua memoras ca kerlo.'

'Kerlo nememorinda.'

'Lu mustas antee vizitar ta loki quin lu raptos. Lu evidente sorgeme projetas sua krimini, savas kande la loko esos neokupata, savas ka la proprietanto havas pafilo od employati. Ulu forsan rimemorus tala homo atencema. Adminime li esez avertita.'

Holstead regardis la plafono. 'Me pensas. Pro quo ne venigez l'artisto? Se ni kunvenas tri o quar de la viktimi, ka ni povus obtenar plu bona deskripto? Se on rimemorigas pri ulo da l'altri…'

Benjamin levis un brovo e ridetachis. 'Posible, quankam nulu de li bone memoras lu. O li influos l'una l'altra e ni finos kun skisuro di Bozo la Klauno. Me nultempe fidas a tala kozi. Rimemorez ta Simon-afero. Li omna dicis, ke il esis negrulo, fakte nur Floridanulo bone brunigita.'

Holstead gutur-ridis. 'Nur ideo.'

'Ne mala ideo. Ante ke Purdy livos, ni demandos, ke lu retrovenez, e ni parolez kun la … hm, la tri maxim recenta viktimi. Ta drinkeyo an Varick-strado esis la lasta, ka ne?'

‘Mm. Quar semani ante nun. Ed antee, ta libro-vendisto an Quaresma-avenuo.’

‘Libro-vendisto.’ Benjamin desestimante agitis sua kapo. ‘Ta raptanto certe ne esas avara. Tro inteligenta, nultempe probas irga loko tro richa, tro granda.’

‘Tro inteligenta, e tro stupida. Portar du revolveri.’

‘Du plu timigas la viktimi kam un.’

‘Ulu mustas esar pafita, balde o nebalde.’

‘E nun esis. Lu supozis, certe, ke omno eventos segun kustumo, ma Starkman rieniris, tresayigis lu. Lu ne esas tam kalma kam lu volas semblar.’ Il turnis su a sua skribmashino. ‘Me ankore laboras pri ta rapto che l’ restorerio an 14emsa-strado, e tu ne kompletigis questionar ta drog-vendisto, ka ne?’

‘Lu anxieskas en la tanko, komencas trepidar. Me lasos lu timeskar dum plusa horo.’

‘Bonege. Me netigos ica deskripto, ni sendos ol a Burman, anke ad omna altri. Ne obliviez haltigar sro Purdy ante ke lu livos.’

‘Yes ya.’ Holstead turnis su a sua propra skribtablo, levis sua telefonilo.

Benjamin enrulis nova formulario, enlineigis la bordi, komencis skribmashinar.

Nula advera posibleso trovar ta fripono, lu pensis. Nula espero, adminime ne til ke l'ocidero itere probas plusa rapto.

4

Roberto jacis sur sua lito e regardegis la plafono dum ke sua radiofono nelaute pleis muziko. Roberto karezis la hundeto, Dino, qua apude jacis sur sua dorso, dopa gambi extensita, e juis la manuo gratanta la ventro.

Pos du semani nur dek-e-un dolari e sepadek-e-du centimi restis. Lokaco-preco duadek dolari po semano, nutraji por il e la hundo, e li ne manjas multo. ‘Es bona, ke tu es mikra, Dino,’ Roberto dicis. La hundeto ociligis la kaudo dufoye. Roberto gutur-ridis.

De la radiofono Bobby Rydell kantis ‘Volare.’

‘Yes ya,’ dicis Roberto, ‘esas bona tempo por flugar.’ Il staceskis.

Dino quik turnis su e regardis Roberto.

'Venez. Ni iros a mama.'

Dino staceskis, agitis la kaudo. Roberto prenis sua plata burso, shovis ol aden la dopa posho di sua pantalono, ekswichis la radiofono, buklagis koliaro cirkum la kolo di Dino ed atachis ligo-rimeno. Li ekiris.

La matino esis varmega, somero frue venabis por sizar la urbo en sua teno sudorifanta. Dino anhelis ed avide flaris la forjetajuyi exter la pensioneyo, urinifis, tiris Roberto segun la bone konocata voyo. Li flanis adnorde til Delancey-strado, adweste til Mulberry-strado—tre lente tra Roosevelt-parko, Dino juis fekifar en la herbi dil mikra gazoni—adsude til Hester-strado. Roberto ankore havas klefo por la pordo, li eniris l'apartamenteyo, pulsis l'elevatoro-butono, vartis, eniris, ed acensis til la sisesma etajo.

Il frapetis la pordo, eniris. 'Ka mama?'

Nula respondo. Il audis aquo fluar. Il klozis la pordo, itere klamis, 'Mama.'

'He?' de interne. ''Berto?'

'Yes, mama, 's me.'

Anna Otano venis ek la balneyo. Elua dika brakii esis nuda til la shultri, la manui reda ed humida, gutifanta. El embraceskis il, haltigis su, ridis. 'Me lavas kelk kozi.' El

sikigis la manui per avantalo ed embracis Roberto. ‘Ho,’ el kriis, ‘tu esas tante din!’

‘Tu sempre dicas lo.’ Il flaris l’odoro di elua hararo, mixuro de sapono e ranca oliv-oleo. Il kisis elua vango. ‘Pro quo tu lavas hike e ne iras a laverio?’

‘Ho, nur kelk kozi. Laverii es tro cher. Ho, tu venigas la hundo.’ El milde forpulsis Dino, qua esforcas stacar an elua gambo.

Roberto prenis Dino, levis lu, tenis lu en sua brakii e kisis lu.

‘Ube tu esis tante longe, ’Berto? Ka tu trovis travalio?’

‘Ne ja.’

‘Pro quo ne? Tu ocieskas. Quon tu facas dum la tota dio? Tu ne drinkas, ka? Tua onklulo Lenny drinkis e mortis en la strado.’

‘No, mama, me ne drinkas.’ Il inklinis su e pozis Dino sur la paruzita tapiso. La hundeto kurvigis su ed agitis la kaudo.

‘Quale tu subtenas tu? Advere tu es tro din.’ El pulsis su preter il ed iris aden la koqueyo.

Roberto flaris la bona odoro del furnelo, ube ulo tomatoza ed alioza bolietis. ‘Me ganas poko hike, poko ibe. Standas sat bone.’

‘Nu, sideskez, me trovos ulo por tu.’ El iris a la frigorizilo, apertis la pordo. ‘Tu ne devas restar fore tante longe. Me sucias. Pro quo tu ankore lojas extere? Tu es stupid. Retrovenez adheme, sparez la pekunio, ni omna standus plu bone.’ El ektiris paketo. ‘Me ankore havas sociso de hiere, Sandra ne manjis heme, me rapide fritos ol.’

Roberto dicis nulo.

‘La sauco ne ja es pronta, ma ol esos sat bon por dejuneto.’ El prenis padelo, alumeto, acendis altra gasbrulilo, pozis granda kulieredo de graso aden la padelo, qua quik komencis krepitar.

‘Ube ’s Sandra hiere nokte?’

‘Rendevuo kun yunulo.’

La sociso, rapide spicizita, esis pozita aden la padelo kun lauta krepito. Dino, qua sidis sub la tablo ye la pedi di Roberto, apertis sua boko e salivifis.

Roberto arachis peco de pano en papera sako sur la tablo, manjis. ‘Qua?’

Anna levis la kovrilo dil poto. Odoro di alio plenigis la koqueyo quale ventego. ‘Ho, studento, tre polit yunulo, Jonny es sua prenomo, me ne povas pronuncar la familio-nomo. Cheko.’

‘Ka Cheki?’

‘Ma bon Katoliki. La familio lojas en la nexta strado. Multa stranjeri eniras la vicineyo.’

‘Hm.’

‘Nu, nuntempe la puerini trovas sua propra amiki. Lu ’s yunulo bonaspekta, tre polit. ’Berto, me parolis kun siorino Rosetto prehiere. El dicis, ke la spozulo Frank dicas, ke li ankore bezonas taxiisto che tua olima kompanio. Tu devas—’

‘Quale standas Elena?’

‘Tu es tro stupida. Tu ganus tua olima bon salario, ni bezonas nov frigorizilo, ka tu ne audas ta zumo?’

‘Elena.’

Anna mixis la poto de sauco, gustis, adjuntis poka pipro. ‘La gravideso perturbas el, sempre malad matine, mem plu male kam kun Tina. E Freddie nun laboras nokte. Me ne prizas, ke el esez sola nokte. Gravida, kun un-yar evanta bebeo… Ma tu, advere, ’Berto, pro quo ne retrovenar? Tu ne spensez por stupid chambreto en ula loko sordid kande hike es la familio, e pro quo tu ne laboras…’

La babilado duris dum la koquo, dum la manjo. La karno esis inundita per saporoza sauco e multa fromajo. Roberto avide manjis e donis sociso-peceti a Dino.

‘Ho,’ dicis Anna frunsanta la brovo, ‘ni nun bezonos plusa pano por la supeo.’

Roberto pensis dum instanto, tordis su, ektiris sua plata burso. ‘Yen.’

Il tiris sua lasta dek-dolar-bilieto ek sua posho, pozis ol adsur la tablo.

El regardis la bilieto. ‘Ka tu povas afordar?’

‘Yes, mama, me standas sat bone.’

‘Me ne pretextas, ke ol ne esez util.’

El laveskis la pladi ed utensili dum ke Roberto flanis aden la salono, sideskis avan la fenestro apertita, tra qua venis nula brizo. Dino saltis aden ilua gremio. Li tale restis dum plu kam un horo, la matro babilante e plendante e laborante en la koqueyo. Pos dek-e-sis kloki la pordo dil apartamento apertesis e la juniora fratino Sandra eniris. Il audis el kisar la matro e dicar, ‘Ho, to bonege odoras.’ Pose el preterpasis la salono irante vers elua lito-chambro e vidis Roberto.

‘Ha, tu tandem venas. En bona tempo.’

‘He, Sandy.’

Dino saltis de ilua gremio e kuris a Sandra, qua prenis lu aden sua brakii ed embracis lu. El atencoze regardis Roberto.

‘Hm. Tu aspektas tre mala.’

‘Danko.’

‘Vizito meze dil dio. Evidente tu hungris. Ankore nula travalio, ka ne?’

Roberto tacis.

‘Me ne komprenas tala ociemeso. Esas sat multa laboro en la mondo. Granda forta viro qua sidas sur la sedo—’

‘He, atencez ta vorti. Ka ta Cheko docas a tu tale parolar a fratulo?’

Sandra gaye ridis.

‘Ka tu manjos heme icanokte?’ il questionis.

‘Certe.’

‘Ka nula plusa rendevuo?’

El ridetis. ‘Ne til venerdio.’

‘Qua es ta Jonny kerlo?’

‘Mama ne povas tacar.’

‘Qua il es?’

‘Nur amiko. Ma tre bela.’

‘Cheko,’ dicis Roberto. ‘Me ne prizas, ke tu rendevuez kun puerulo quan me ne konocas.’

‘Quale tu konoceskus lu? Tu ne es hike. Tu ne darfas komandar me. Tu ne es la patro.’

‘Esas nula patro, me es tua fratulo, me es la viro—’

‘Viro chomanta. Viro chomanta ne esas viro. Tu mem ne plus rezidas hike,’ el akute dicis. ‘Tu ne plus es la rejo di ca domo.’ El

depozis Dino ed ekiris la salono. ‘Me facas to quon me volas. Me laboras por mea propra pekunio. Me ne atencas nekonocati.’

Roberto restis sidante dum kelka minuti.

Il audis la voco dil fratino de la balneyo. ‘Quala desordino! Mama!’

Anna kriis del koqueyo, ‘Ho, me obliviis.’

‘Tro okupata per flegar tua granda bebeo!’

Roberto subite staceskis ed iris vers la pordo extera.

‘Mama, me livas.’

Anna aparis ye la pordo dil koqueyo, kuliero en l’una manuo e pot-kovrilo en l’altra. ‘Tu iracigis el, me supozas. Ne atencez Sandra, ’Berto.’

‘Dino, venez.’

‘Adube tu iras?’

Il levis la shultri.

‘Restez por supeo, ’Berto. Irez e komprez plusa pano, ni havos spaghett’ e bona salado.’

Il inklinis su a Dino ed atachis la ligo-rimeno. ‘Me livas.’

‘Nu, me preparos plado quan tu povas portar kun tu.’

‘No, mama, me mustas irar.... Me iras helpar amiko.’

‘Ka lu pagas tu?’

Roberto forturnis su. ‘Adio, mama.’

‘Ka tu deziras, ke me dicez a Frank Rosetto—’

Roberto ja apertis la pordo. ‘Adio, mama. Venez, Dino.’

Li rapide decensis l’eskalero, ekiris l’apartamenteyo aden la varmeso dil stradi di New York. Multa homi plenigis la trotuari, esis dek-e-sep kloki, homi livis la kontori. Homi qui laboras. Roberto profunde respiris la aero humida.

Dum plura hori Roberto e Dino vagis tra la streta stradi, la parko. Roberto sideskis adsur benko en la parko, regardis la multa preterpasanti, la yunini portanta jupi saltetanta; la pueri kuranta, biciklaganta, ludanta pri basketbalo; la viri portanta vestari, qui ventilizas su per sua chapeli, kravati desligita. Dino tranquile jacis sur la herbi ye ilua pedi, felica esar extere e regardar la multa agado.

Unfoye Roberto staceskis, marcheskis trans la strado a vendisto por komprar sigareti, rimemoris, ke nur un dolaro restas en la posho, e kande il havos pluso? Il lente retroiris al parko, itere sideskis. Dino

regardis il, ociligis la kaudo, sideskis, sternis su. Du skureli aparis, l'una persequis l'altra cirkum la trunko di arboro, e Dino saltante staceskis ed aboyis. La skureli haltis, regardis lu, quik klimis aden la branchi. Dino itere kontente sternis su.

Noktesko. Roberto rezolveme staceskis, rapide marcheskis adeste. Dino kuris dop il. Li acensis la perono a la pordo di la lojeyo, klimis l'eskalero, eniris la chambro lokacata. Roberto desligis la rimeno, dicis, 'Saltez, Dino, venez,' e frapetis la lito. Dino saltis adsur la lito, sideskis, atencoze spektis dum ke Roberto iris al tirkestaro, apertis la supra tirkesto, ektiris sua du revolveri. Il apertis la fusil-chambreto dil una, pozis kuglo aden la vakua cilindro, klozis la chambreto. Malgre la varmeso, il metis vestono, pozis la du revolveri aden la poshi.

Il karezis la kapo di Dino, dicis, 'Restez bona, ne aboyez,' ed ekiris.

5

Roberto studiabis la Dew Drop Inn ye 23ma-strado e Dekesma-avenuo dum plura semani, savis, ke ibe esas multa pekunio prenebla pro ke ol esas tre populara, ma sempre tro okupata. Il eniris ol jus pos duadek kloki, e trovis, ke ol ya esas tro plena de homi. Preske omna tablo esas okupata, plura homi an la drinktablo, du garsoni e drinkifisto. Odori di fritita terpomi e biri e sigareti. Roberto stacis ye la pordo, cirkume regardetis, quaze serchar amiko, quik ekiris. Il stacis sur la trotuaro, turnis su adeste, flanis dum horo. Il regardis tra la fenestro di mikra apoteko: sat desertata, certe tro poka pekunio en la kaso, ma lu bezonas pekunio irge quante ganebla. Il eniris. Klosheto ye la pordo tinkletis. Il

sentis, ke sua kordio rapide palpiteskas e sua pelo koldeskas. Ilua manuo en la posho tenis un de la revolveri, la kolda metalo preske shokis ilua fingri. Il koaktis su profunde respirar. Il regardis l'apotekisto, oldulo, kalva, bas-statura, grasa. Nula danjero de lu. Ma la kordio palpitegas, il sentas sudoro fluetar de sua axeli, kolda flueto qua priklas la pelo e trepidigas il.

L'apotekisto regardis il, apertis sua boko. Roberto turnis su, quik ekiris.

Extere sur la trotuaro, il pasis manuo trans sua fronto. *No*, il ferme dicis a su. *No. Nula timo permisata. Nule.* Il ne povas permisar tala timo quala to pos l'acidento. Il ne povas restar viktimo di sua propra emoci.

Ya, me pafis ulu. Ne-eviteble. Por to pafili esas facita. Ne bona ago, ma necesa. Lu tresayigis me. Tale esez.

Il forte tenis la revolvero en sua posho, koaktis su karezar ol til ke la metalo dil armo esis tam varma kam sua propra karno. La respiro kalmeskis, la sudoro sikeskis. Il tiris l'adheranta stofo di sua kamizo de sua karno.

Oportas facar ulo. Il turnis su, marchis direte retroe a Dekesma-avenuo, a la Dew Drop Inn, ed eniris ol.

Nun esas preske duadek-e-du kloki. Ankore multa klienti, muziko del jukeboxo, Bobby Darin kantas ‘Beyond the Sea.’ La sigaret-fumo esas densa nubo flotacanta sub la plafono. Un de la garsoni apogas su an la drinktablo, babilas kun la drinkifisto, qua mixas alkoholaji.

Roberto trovis tablo neokupata en fora angulo, sideskis. La garsono ye la drinktablo remarkis il, proximeskis. ‘Quon dezirata, sioro?’

‘Miller,’ Roberto nelaute dicis.

‘Ka vu es sola?’

‘Evidente.’

‘Esas spaco ye l’ drinktablo.’

‘Me vartas amiko.’

La garsono afirmis per kapsigno, iris al drinktablo, parolis al drinkifisto, qua apertis botelo e pasis ol al garsono. Lu pozis ol adsur plado e portis ol a Roberto, pozis ol avan il adsur papera boktuko.

Roberto dankis per kapsigno, levis la botelo, drinketis. Il remarkis, ke la drinkifisto regardegas il, dicas ulo al garsono, la garsono turnas su, regardetas il, retroturnas su al drinkifisto, levas sua shultri.

Il duris drinketar ta una biro til pos duadek-e-tri kloki e duimo. Klienti ekiris,

nova klienti eniris. Nulu remarkis la sola homo qua sidas en angulo e, de tempo a tempo, lente drinketas biro nun tam plata e varma kam la aero en la chambro. Roberto spektis la drinkifisto, spektis dum ke lu pozas sempre plu multa pekunio aden la kaso, dum ke la klienti eniras, ekiras. Tempope la garsono proximeskis, dicis, 'Ka pluso, sioro?' Singlafoye Roberto ridetis, negis per kapsigno.

'L'amiko ne ja venas,' dicis la garsono.

Roberto ridetis, e la garsono levis sua shultri ed iris ad altra kliento. Balde la duesma garsono ekiris aden la dopa chambro dil drinkeyo, pos kelka minuti rieniris vestizita por la strado, konversis dum minuto kun la drinkifisto e l'altra garsono, ed ekiris.

Nun, jus ante noktomezo, Roberto staceskis, marchis vers la drinktablo, proximeskis a la drinkifisto. 'He, amiko.'

La drinkifisto adsupre regardis. 'Ka, sioro?'

Roberto pozis la manui aden la poshi, quaze ektirar burso. Vice il sorgeme ektiris la du revolveri por ke oli esez vidata nur dal drinkifisto, e tre nelaute dicis, 'Uzez vua cerebro e ne esez nervoza o destranquila. Remarkez, quante kalma me esas, e vu anke

restez kalma. Nulu bezonas saveskar, ke irgo eventas. Me ne deziras mortigar vu, ma vu vidos vua propra intestinaro se vu male movos.'

La drinkifisto regardis la pafili, regardis la tre kalma vizajo di Roberto. Il konkordis per kapsigneto.

'Bonege. Esez inteligenta, transdonez omna pekunio, tre kalme, tre nelaute. Ni ne deziras timigar la klienti.'

La drinkifisto apertis la kaso, ektiris du manuedi de bank-bilieti.

'Yes, nur la papera. Me ne es avara.'

Roberto pozis un revolvero aden posho, aceptis la pekunio per la sinistra manuo, amaso satisfacanta, shovis ol aden posho. 'Me nun ekiros. Dicez nulo, to ne valoras vua vivo, ka ne? Bona nokto.'

Roberto lente pazis retroe, lore turnis su e kalme movis sempre plu rapide vers la strado-pordo.

Il jus extensis manuo por apertar la pordo, kande voco klamis de tablo proxima, 'He, Rob'o!'

Roberto tresayis, regardis la tablo proxima. Ibe sidas tri viri, un de qui ridetas e signifas per la manuo. Quik il rikonocis homo kun qua il laborabis kom taxiisto, Marty Powell.

‘Quale vu standas, amiko? Tun me longatempe ne vidis—’

Roberto kuris tra la pordo.

La drinkifisto klamis, ‘Lu jus furtis de me!’

Marty Powell aspektis konfuze. La du kompani e l’altra klienti tacis e regardegis la drinkifisto.

La garsono lansis su vers la pordo.

‘Atencez, lu ’s armizita!’ kriis la drinkifisto.

La garsono jetis su tra la pordo, regardis ambalatere. Il vidis preterpasanti regardar fore addope, sequis lia regardi, ibe vidis la formo fuganta dil kriministo. Sen pensar, il kureskis.

Roberto kuris tre rapide. Ye la strad-angulo il disipis instanto por regardar addope, vidis la blanka jaketo dil garsono persequanta. Il rapide pensis, vidis taxio neokupata proximeskar, e quik kuris aden la strado adavan ol. La taxio haltis per freno-kriacho, la taxiisto pozis sua kapo tra la fenestro e klamis, ‘He asno, damnenda stupidulo, quon vu—’

‘Helpez me, amiko!’ Roberto anhelis.

‘Ekirez la strado!’

Roberto tre rapide dicis, ‘Me esis kun mea amoratino e me jus saveskis, ke el es

mariajita. Yen, la spozulo venas, il mortigos me!'

La taxiisto regardis, vidis la garsono qua kuras vers li e brandisas sua armi.

'Me pregas!'

La taxiisto ridetachis. 'Enirez, amiko.'

Roberto saltis aden la taxio, e la taxiisto frapis la gazolin-pedalo. La taxio kriachis e mujante preterpasis la garsono, qua mispazis saltante de la voyo e falis. La taxio hastis cirkum angulo adnorde aden Okesma-avenuo. Roberto laxeskis sur la dopa benko.

La taxiisto ridegis. 'Vu danjeroze ludas, amiko.'

Roberto igis su ridetar. 'El valoras to.'

La taxiisto ridegachis.

'Ma nule pluse.'

'Adube, kerlo?'

'Livez me ye 34ma-strado.'

La taxiisto komencis gaye siflar. Roberto profunde respiris. Ilua kordio palpitegis, ma forte, pro ulo simila a joyo. Lore il pensis pri Powell. Lu rikonocabis il. La joyo quik koldeskis, ed il pozis l'una manuo adsur revolvero en posho, l'altra adsur la saliajo de bank-bilieti. Il furteme ektiris la pekunio, quik kontis ol en l'obskura dopajo dil taxio. Preske triacent

dolari. Il ne ridetis. Ilua nomo nun esas konocata.

Il inklinis su adavane, sisis al taxiisto, ‘Hike, livez me hike.’

La taxiisto frenagis, garis la veturo al bordo-petro.

‘Un dolaro nonadek, amiko.’

Roberto ekiris la taxio, desfaldis du dolari e transdonis oli al taxiisto. ‘Danko, amiko. Retenez la dek centimi.’

La boko dil taxiisto apertite falis. ‘Ka dek centimi?’

Roberto, ja forturnita, adiis per manusigno e formarchis.

‘Dek centimi,’ grunis la taxiisto. Il klamis tra la fenestro, ‘Me esperas, ke nextafoye la bastardo aplastez tu!’ Il pedfrapis la pedalo e mujis aden la trafiko.

6

Marty Powell ne prizis parolar kun policisti, e detektivo Benjamin ne esis sorto de homo jokema por tranquiligar nervozulo.

Du hori ja perdesis pos la rapto che Dew Drop Inn ante ke Benjamin esis vekigita e povis arivar, e nun la kriministo savas, ke la policisti havas ilua nomo. Se lu fugas l'urbo, quale kaptar lu?

'Ma ube ta Otano lojas?'

'Me tote ne savas,' Powell budeme respondis. 'Me ja dicis. Kun la matro, me supozas. Li es Italiani, ka ne? Il ofte parolis pri sua matro. Questionez la patrono, la kontoro havos dosiero, me supozas. Esas tarda, me mustas dormar, me mustas laboreskar ye sep kloki.'

‘Nur kelka plusa questioni, sro Powell.’ Benjamin mustis represar sua propra fatigeso ed iriteso. Holstead ja esas che Rockwell-Servico por questionar la patrono dil taxiisti. Burman esforcas vekigar oficiro por serchar taxiisto-registragaji por trovar fotografuro. ‘Komprenez, vua amiko Otano probable mortigis ulu, pro to ni questionas tante urjante.’

Powell negis per kapsigno. ‘Me ne kredas, ke Roberto pafus irgu.’

‘Il es armizita.’

‘Me vidis nula pafili.’

Benjamin iriteme sospiris. ‘Nu, se il esas la sama homo—e ni es preske certa, ke lu ya esas—il ja pafis, e mortigis. Kande vu lastafoye vidis il?’

‘Ne savas. Pos l’acidento. Ante ke il demisionis. No, me eroras, me vidis il pos to.’

‘Parolez pri l’acidento.’

‘Esis nur acidento. Ula bastardo rapideskis tra trafik-signalo, kolizionis kun Roberto. La kliento mortis, ne pro la kulpo di Roberto. Rob’o esis tre fortunoza.’

‘Ma il demisionis.’

‘Il divenis kelke nervoza. Komprenende. Esis agitita, ka vu komprenas? Ulfoye

eventas tale. Esis mala acidento, ma il ne kulpesis.’

An altra tablo detektivo Yancek questionis la garsono e drinkifisto.

‘Pro quo vu chasis? Vu savis, ke la kerlo esas armizita.’

La garsono levis la shultro. ‘Reflexo. Me ne pensis, nur chasis.’

‘To multe pavorigis me,’ dicis la drinkifisto. ‘Me ne volas vidar irgu pafata. Me antee suspektis, ke esas ulo nejusta pri ta homo.’

‘Ma, homo, quale ta fripono povas kurar! Me ganis multa konkursi kom skolano, e me nultempe vidis irgu tante rapida, ne mem atleti.’

‘E vu ne remarkis la numero dil taxio.’

‘Kande taxio venas rekte vers on, on ne remarkas numeri. Me vidis la vizajo dil veturisto, me probable povus rikonocar lu. Lu ridetachis, ta bastardo.’

‘Ni serchos la diversa taxi-kompanii, ni sumnos vu se ni havas bona chanco.’

‘Vi havas lua nomo nun, ka ne?’ dicis la drinkifisto. ‘De ta homo.’ Il indikis per polexo ye Powell. ‘Lu devas esar facile trovebla. Me savis, ke lu esas la homo, pro ke ta policisto venis prehiere....’

‘Ni trovos lu,’ dicis Yancek. ‘Ma ca homo es inteligenta. Il nun savas, ke il esis rikonocata, ke ni havas ilua nomo e balde havos l’adreso. Il ne retroiros adheme, se il pensas. Forsan ekiros l’urbo, e takaze… Pro to ni mustas hastar.’

‘Me savis, ke lu esis ta homo,’ repetis la drinkifisto. ‘Sidis ibe dum plu kam un horo e kompris nur un biro … e ne pagis!’

‘Do ni volas konoceskar ta homo,’ Benjamin explikis a Powell. ‘Ni bezonas saveskar, quale il pensas. Ka vu povas memorar irgo pri il, irgo pri ilua kustumi? Kad il havas amoratino? Altra amiki?’

Powell fricionis sua vangi. ‘Me ne savas. Il nultempe parolis pri su, nu, pri sua matro, yes, e fratini, me memoras. No, nultempe mencionis amoratino. Il es privata homo. Sat amikal, plurafoye venis kun ni pos laboro por biro. Me vidis il nur unfoye de pos la demisiono, til canokte.’

‘Ube?’

‘Esis preske un yaro ante nun, me ne memoras! Ulube en la mezurbo, me supozas. Me jus livabis kliento, me veturvagis por trovar nova pasajanto, vidis il marchanta sur la trotuaro. Me garis vers il, ni babilis dum minuto.’

‘Pri quo?’

‘Me ne memoras! Me questionis, quon il nun facas.’

‘Quon il facis?’

‘Nulo. Dicis, ke il laboras tempope, standas sat bone. Il questionis pri mea spozino, me nun memoras. Nur to. Me dicis, ke ni devas kunvenar por biro. Nur to. Il forflanis, me forveturis. Me nultempe itere vidis il til canokte, ne mem pensis pri il. Certe nultempe imaginis, ke il raptus….’

Inquestisto proximeskis Benjamin. ‘Me ganis kelka bona fingro-imprimuri del glaso, se to importas.’

Benjamin sospiris. ‘Irgo helpas. Konfirmez, ke oli esas le sama kam olti de la lasta drinkeyo, judiko demandos ligo. Oke, sro Powell, me lasos vu irar. Me dankas vu por vua helpo.’

Powell staceskis. ‘En bona tempo.’ Il agitis sua kapo. ‘Me regretas. Esas tro tarda, e fakte, to omna shokas me.’

‘Komprenende. Se vu memoras irgo altra, bonvole telefonez ni. Yen mea karto.’ Il transdonis karto. ‘Irgatempe, die, nokte. Me volas, ke vu venez al staciono morge por signatar raporto detaloza. E ni forsan telefonos vu pos ke ni kaptabos ca Otano, por ke vu identifikez il.’

‘Vu nun havas multi kapabla identifikar il.’

‘Judiciisti prizas absoluteso, irge quanta multi afirmas…’

‘Yes, yes. Se posible.’

‘Pos dormo vu forsan memoros ulo altra. Pos ke la shoko disipesas. Irgo helpas.’

‘Oke, oke. Bon chanco.’ Il ekiris.

Benjamin staceskis. ‘Portez irge qua vu havas al kontoro,’ il dicis al inquestisto.

L’inquestisto afirmis per kapsigno, ekiris la drinkeyo.

Benjamin iris al tablo ube Yancek e la du employati sidis. ‘Ka vu havas omno, Yancek?’

‘Preske finita,’ respondis Yancek. ‘Vi venos al staciono matine por kompletigar raporti, siori?’

‘Yes ya,’ avide dicis la drinkifisto.

‘Ni regretas retenar vi tante longe de via dormo,’ dicis Benjamin.

‘Ho, me ne povus dormar!’ dicis la drinkifisto. ‘Ca bastardo esis advere maestro. Me esis raptita kelkafoye, ma il esis tante kalma. Imaginez, raptar pekunio dum ke klienti esas omnube, e nulu savis! Ne mem Gary hike.’

La garsono afirmis per kapsigno. ‘Ne til ke ta homo klamis.’

‘Tante kalma. Advera maestro.’ La drinkifisto astonate agitis sua kapo.

‘Ni balde livos vi tranquila,’ Yancek dicis.

‘Segun via volo, la patrono probable balde aparos, pos recevir mea mesajo. E me mustas netigar la loko por la di-employati ante ke me livos.’

Tainstante la pordo dil drinkeyo apertesis ed Holstead eniris, venis vers Benjamin e Yancek.

‘Quon vu obtenis, Holstead?’ questionis Benjamin.

‘Ta kerlo qua laboras nokte che Rockwell savis nulo, do il telefonis a sua patrono, qua ne prizis vekigesar. Ma il tandem arivis e trovis dosiero pri ca Otano, en buxo en la gareyo. Lu ja obliviabis pri il. L’adreso esas an Hester-strado. Evidente il habitas che familio. Me ja komunikis kun la kontoro, demandis, ke li sendez viri por spektar l’edifico.’

‘Bonege.’

‘Ho, e nula dosiero che l’ staciono pri irga Otano, me ja questionis.’

‘Ton me expektis. Nu, ni irez.’

‘Il certe ne esos ibe.’

‘Certe ne, ma ni irez. Forsan il esas plu stupida kam ni supozas, o plu timoza. Advokez plusa patrol-veturo, ni bezonos adminime quar viri. Se il esas ya ibe, il restas armizita e danjeroza. Yancek, amiko, vu darfas irar adheme pos mashinskribir ta raporti, danko. Siori, me dankas vi por via helpo. Me vidos vi morge che la staciono.’

La drinkifisto dicis a la garsono, ‘Quale *Dragnet!*’

7

Marchante al automobilo, Benjamin aspektis penseme. 'Ulo pri ca afero ne harmonias.'

Holstead ridetis pro ta vorto. 'Quo?'

'Me ne savas. Ne esas simila a l'altra agi di ca kerlo. Lu esis sempre tre sorgema, ne audacoza. Vartas til ke nulu asistas. Ico…' Il apertis la pordo dil polic-veturo. 'Canokte lu iras aden loko tre okupata. Raptas dum ke multi asistas. Ne es racionoza.' Il sideskis. 'Quale se lu defias ulu. Quale se lu mustas pruvar su.'

'Ni irez.'

'A qua? Se yes … ta Powell dicis, ke Otano demisionis pos acidento. Lu esis nervoza, ne povis veturar…'

'Ni irez.'

Holstead sideskis an la guvern-roto e startis la motoro, veturis aden la sencesa trafiko di Manhattan.

'Ka vu audis de Burman?'

'Ne ja. Probable ne povas vekigar ulu.'

'La departmenti devas esar kunligita....'

Il taceme sidis dum plura minuti.

'Se ta Otano timas...' murmuris Benjamin.

'Ha.' Holstead turnis l'automobilo. 'Sempre vu exploras la psikologio. Vu lektas tro multe. Ca kerli ne havas psikologio, li es animali. On ne exploras la psikologio di rabioza hundo, on pafas ol.'

'To povus helpar trovar lu.' Benjamin frapetis la poshi, trovis sigaretuyo.

'Ni trovos lu samamaniere quale ni trovas irgu, o per pacienta serchado, o denuncanto, o pure bona chanco. Lu esas raptanto, nur damninda raptanto. Lu ja eroris, mortigis homo. Lu itere neeviteble eroros, lu facos stupidajo.'

L'apartamenteyo an Hester-strado esis preske tote obskura, nur du fenestri en la fasado esis lumizita. Holstead garis apud la nemarkizita polic-veturo distanta per tri edifici. La du detektivi proximeskis ol.

La du policisti en l'automobilo quik ekiris e salutis la detektivi.

‘Quo eventas?’ questionis Benjamin.

‘Tre tranquila. Nur non homi eniris de pos ke ni arivis,’ respondis la policisto. ‘Du homini. Spozulo, spozino, e du kindi. Tri yunuli, probable ebria, li multe ridis. Un de li demandis sigareto de me.’ Lu gutur-ridis. ‘Me bone timigis li.’

La duesma polic-veturo aparis, haltis apud li. Du policisti uniformizita ekiris.

‘Nulu segun la deskripto,’ dicis l’unesma policisto.

‘Bone. Venez, vi du restez extere por gardar la pordo.’ Benjamin turnis su a la nove arivinta policisti. ‘Ni ne expektas, ke il asistas, ma restez alerta.’ Il duktis li al pordo, trovis e pulsis la butono por la proprietero.

Pos longa tempo la sonilo zumis.

‘Quo?’

‘Policisti.’

Holstead audis blasfemo mutigita.

‘Quo es?’

‘Permisez ni enirar.’

‘Ho yes! Pro ke vu dicas, ke vu es policisto! Ka me es idioto? Vartez!’

Holstead ridetis ye Benjamin. Li vartis. Balde dop la fenestro dil pordo aparis mezevulo grasa e kalva portanta nur subvesti e pantofli, la pelo briletis per graso

e sudoro. Lua estublizita mentono suspekteme saliis. Lu vidis l'uniformi dil du oficiri ed apertis la pordo.

'Quo nun es?'

Benjamin jentile respondis, 'Pardonez ni, sioro. Esas forsan kriministo celita en vua edifico.'

'Quo? Quo eventas?'

'Ni mustas serchar.' Il gestis ye la du policisti, qui ektiris lia pafili, eniris, e rapide serchis la foyero, desaparis aden la koridoro.

'Quo eventas?' repetis la proprietero.

'Quon vu savas pri le Otano?'

'Kad Otano?' La proprietero aspektis astonata. 'Li lojas hike dum duadek yari, no, duadek-e-tri adminime! Quon vi volas pri li?'

'Forsan nulo. Quon vu savas pri li?'

'Tre bona homi, nultempe jenas, nultempe pleas lauta muziko. Sempre pagas lokaco-preco en bona tempo, e li ne esas richa de pos ke Nick mortis. Vi evidente eroras....'

La du policisti riaparis, negis per kapsigni.

'Qua apartamento?' questionis Benjamin. 'Sis-F?'

Holstead afirmis per kapsigno. La proprietero dicis samtempe, 'Sis-F.'

'Ka ni quik irez adsupre, o ka ni avertez li?'

Benjamin pensis dum instanto.

'Vu,' il dicis ad un de la policisti, 'irez adsupre per l'eskalero. Serchez til la tekto. Se nulu esas ibe, decensez til la sepesma etajo, vartez ye l'eskalero, kaze ke ulu venos. Vu,' lu dicis a l'altra, 'acensez kun lu til la kinesma etajo, vartez ibe. Esez alerta. Me ne volas vidar heroismo, e me ne volas timigar la familio, ni forsan bezonos li. Se nulu asistas, vu retrovenez ed informez ni.'

La policisti konkordis per kapsigni, hastis adsupre.

Benjamin dicis ad Holstead, 'Ni vartos dum minuto, pose anuncos ni. Se il asistas, lu esforcos eskapar, e ni havos il.'

'He, me ne prizas havar policisti kun pafili vaganta tra l'edifico!' dicis la proprietero. 'Ulu nocesos! Le Otano esas bona homi, li nultempe—'

'Nulu nocesos, sioro,' dicis Holstead, 'bonvole kalmeskez.'

'Meze dil nokto, policisti portanta pafili, ulu nocesos!'

La duesma policisto aparis ye l'eskalero, inklinis su super la balustrado, dicis, 'Nulu hike, sioro.'

'Bone.' Benjamin retroiris adextere, trovis la butono por l'apartamento di le Otano.

Il pulsis trifoye ante ke dormema voco respondis. 'Quo?'

'Roberto Otano,' Benjamin grunis.

'Quo? Qua es?' Esis voco di yunino.

Benjamin regardis Holstead. 'Fratino,' lu murmuris. Plu laute: 'Policisti. Ni serchas Roberto Otano.'

La proprietero anhelis, retropazis. 'He, 'Berto ne plus lojas hike—'

Holstead sisis, 'Shut!'

Longa pauzo. 'Ka vi asistas?' dicis Benjamin. La du policisti nervoze movetis.

Altra voco venis ek la sonilo, voco plu olda. 'He? Qua esas?'

'Ka sioro Otano?'

'Yes?'

'Policisti. Ni serchas Roberto.'

'Ka Roberto? Quo?'

'Ni esas policisti.'

'...Roberto ne es hike.'

'Me dicis a vi—' la proprietero susuris.

Benjamin regardetis Holstead. 'Sioro Otano, ni mustas parolar kun vu.'

‘Ka policisti?’ La voco nun tremis.

‘Yes, sioro Otano. Policisti.’

Plusa longa pauzo. Fine venis zumo elektral.

‘Danko por vua helpo,’ Benjamin dicis al proprietero. ‘Me regretas vekigir vu. Ka vu havas elevatoro? Yes, me vidas ol. Danko.’

La proprietero stacis astonate tacema. Holstead ja pulsabis butono por l’elevatoro. La pordo quik apertesis. La detektivi eniris, severe regardis la proprietero til ke la pordi klozesis.

Holstead sospiris. ‘Omnu disputas.’

‘Il ne asistas,’ Benjamin dicis. ‘Il ne esas stupida, nek tam nervoza kam me esperis.’

Holstead dicis, ‘Vu parolez a la familio, me restos taceme minacanta.’

Benjamin gutur-ridis, konkordis per kapsigno.

Benjamin e Holstead ekiris l’elevatoro, regardetis l’eskalero ye la terminajo dil koridoro, vidis manuo manusignifar. Li kalme marchis til apartamento Sis-F.

Anna Otano stacis en l’apertita pordo dil apartamento, portis olda balno-mantelo super nokto-robo. Elua hararo esis desordinita, elua okuli sidis en nigra ringi, el esis pala. Dop el stacis yunino en pijamo,

evidente jus vekigita, mieno harda e suspektema.

La du detektivi montris lia identifikuri a la homini.

‘Me esas detektivo Edward Benjamin, sioro Otano. Ni regretas vekigir vu.’

‘Quo esas?’ el akute demandis. ‘Ka ’Berto?’

‘Ka ni darfas enirar?’

‘Quo eventas pri mea ’Berto!’

‘Kalmeskez, sioro Otano. Bonvole, ni enirez.’

La yunino ferme tenis la brakio dil matro. ‘Venez, mama.’ El tiris sua matro de la du homi aden l’apartamento. ‘Venez. Cavoye, siori,’ el dicis tra frunsita labii.

Holstead e Benjamin eniris. En la salono la matro sideskis en berjero. La yunino sideskis sur la brakio dil berjero apud el, un brakio cirkum la shultri di la matro, l’altra manuo ferme tenis la manuo di la matro. Holstead ektiris pafilo. La du homini anhelis e tresayis.

‘Me pregas, restez kalme,’ dicis Benjamin. Il regardis cirkume, remarkis, ke esas nula televiziono, nur olda radio, krucifixo pendigita an la muro super ol. Multa fotografuri pendas an l’altra muri; il remarkis un di yuna viro, neremarkinda

yunulo. La tapiso esis paruzita, anke la mobli. L'apartamento odoris per alio e sociso fritata.

Il gestis ad Holstead. Holstead rapide traserchis la apartamento: du lito-chambri, koqueyo, balneyo.

Benjamin dicis al damo, 'Vua nomo, me pregas.'

'Anna Otano,' el dicis per voco fluktuanta.

'Danko. E vu, siorino?'

Sandra frunsis la brovo, tense respondis, 'Sandra.'

'Alexandra,' dicis la matro.

'Alexandra Otano.' Benjamin skribis to en sua poshkayero. 'Fratino di Roberto, ka ne?'

Sandra afirmis sen vorto.

Holstead rieniris la salono, negis per kapsigno.

Benjamin sideskis. 'Ni regretas vekigar vi e pavorigar vi talmaniere. Ka Roberto asistis canokte?'

Anna negis per kapsigno. El anhelis, lakrimi plenigis l'okuli.

'Yes, ulo eventas pri vua filiulo, ma ne to quon vi timas. Il standas sat bone, segun nia savo.'

Sandra, qua paleskis, nun redeskis e regardis li tre iracoze. Anna aspektis perplexe. ‘Quo? Quo esas?’

‘Roberto Otano canokte raptis pekunio de drinkeyo.’

La vizajo di la du homini restis senmove perplexa.

‘To ne esis ilua unesma rapto. Dum un yaro il raptis plu kam kinadek foyi.’

‘Ho, ne ’s posibla,’ susuris Anna. ‘Roberto es bona puero.’

‘Ni havas certa identifiko.’

‘Neposibla.’

‘Olima kunlaboranto rikonocis il.’

‘Vi eroras.’

‘Du semani ante nun, il ocidis homo.’

Nula respondo.

Fine Sandra laute dicis, ‘Vi eroras! Ne esis Roberto.’

‘Desfortunoze, esis ya Roberto. Vua filiulo mortigis homo. Kad il ultempe antee kriminis?’

‘No!’

‘Ka kom puerulo?’

‘Tote ne!’

‘Kad il lojas che vi?’

Anna ne povis parolar.

Sandra respondis.

‘Il ne lojis hike dum plu kam un yaro.’

‘Ube il lojas?’

Anna perplexe agitis sua kapo. ‘Me ne savas.’

Holstead nekredante regardis li. ‘Ka vu ne savas, ube lojas vua filiulo?’

‘Il translojis plu kam un yaro ante nun,’ dicis Sandra. ‘A lojeyo an C-avenuo. Pose il itere translojis, pro ke ol esis tro chera. Il translojis plurfoye pos to. Ni ne plus atencas.’

Benjamin ed Holstead regardis l’una l’altra. ‘Do,’ dicis Benjamin, ‘vi ne savas ube Roberto nun lojas. Kande vi laste vidis il?’

‘Hiere,’ dicis Sandra. ‘Il venis hiere.’

Anna, la pelo olivea nun tre blanka, dicis, ‘Il manjis. Il es tro dina….’

La manuo di Sandra quik forte presis la shultro di Anna. El grimasis.

‘Qua altra lojas hike?’ Holstead questionis.

‘Nur ni du, de pos ke Roberto livis.’

‘Ka patro?’

‘Mortinta,’ Holstead rimemorigis da Benjamin. ‘Segun la proprietero.’

‘Yes,’ kurte dicis Sandra. ‘Mea fratino esas mariajita.’

‘Ube el lojas?’

‘Queens.’

‘Quante ofte Roberto vizitas vi?’ questionis Benjamin.

Anna tremante inhalis. ‘Du, trifoye semane.’

‘Ne ofte,’ Sandra emendis.

‘Nu, ne tro ofte.’

‘Ulfoye il ne venas dum du o mem tri semani,’ la yunino ferme dicis.

‘Ho, San’.’

‘Es vera, mama. Unfoye ni ne vidis il dum du monati.’

‘Il venas tam ofte posible,’ Anna dicis plu ferme. ‘Il ne nun laboras, komprenez, nur hazarde irge kande posible, il esas bona…’ La voco mortis.

‘Ecepte hiere, kande vi laste vidis il?’

Anna nun ploreskis. La granda lakrimi rulis alonge la vangi, la nazo redeskis, la vizajo esis rede makulizita. ‘Il venis, probable, du semani ante nun. Tro longe lu ne venas. Me dicis, ke il aspektas tro dina. Me igis il manjar. Il donis a me dek dolari. Il esas bon—’ La neevitebla pensajo haltigis el.

Li duris questionar, sen multa informo rezultanta. Anna ne povis multe parolar, la filiino esis furioza e respondis nur por helpar la matro. Ye tri kloki la detektivi cedis su a realeso e staceskis. Benjamin

marchis al muro, tushis la fotografuro dil yunulo.

'Ka Roberto?' il questionis.

Anna afirmis per kapsigno.

'Quante olda es la fotografuro?' dicis Holstead.

'Quo?'

'Kande on fotografis il?'

La matro plurfoye palpebragis. 'Me ne savas. Tri, quar yari ante nun, ka ne? Kande il laboris pri ta vetur-korto.'

Sandra ne respondis.

'Ni bezonas ol,' Benjamin dicis. 'Ka vu permisas? Ni retrodonos ol, komprenende.'

Anna ne respondis. Sandra dicis, 'Esas la nia!'

Anna tushis la manuo di Sandra. 'Shut, karino. Forsan, se li havas fotografuro, li deskovros, ke advere ne esis 'Berto.' El dicis a Benjamin, 'Vu darfas.'

'Itere, me regretas, sioro Otano,' dicis Benjamin. 'Me mustas postular, ke vi quik informez ni, se Roberto kontaktus vi. Por ke vi ne esez intrikata en ilua krimini. E por ilua propra sekureso, komprenez. Il esas ocidero, ni nun havas ilua nomo ed imajo. Omna policisto en New York serchos il. Lo esas situeso tre danjeroza, por il. Vi ne deziras, ke il esez nocita, ka ne?'

Anna, leda pro plorado, negis per kapsigno. ‘Ho, ne nocez il, me pregas!’ el murmuris.

‘Do, se il kontaktus vi, quik informez ni. Se il cedus su, il ne esus nocita, e judiciisto konsiderus lo kom bona dum judiko. Ka vi komprenas?’

La du homini mizeroza afirmis per kapsigni.

Benjamin gestis ad Holstead vers la pordo. ‘Adio, siorini.’

La detektivi ekiris, klozis la pordo. La du policisti del eskalero nun proximeskis. Benjamin pozis fingro avan sua boko, askoltis. Murmurado komencis dop la pordo, rapida parolado, plorado. La yunino sisis furioze.

‘Ta yunino es feroca,’ murmuris Holstead.

Benjamin afirmis per kapsigno. ‘El ya esos utila, segunvole o ne. El iracas tam multe kontre la fratulo kam kontre ni. La matro esos neutil. Me konocas ta tipo. Filii, filii, nur filii importas, dum ke ta filii kuras sovaje tra la stradi.’ Il donis la fotografuro ad Holstead. ‘Ni retroiros quik al Dew Drop Inn, forsan ta drinkifisto ankore asistas, ni povas ganar certa identifiko. Pose ni portos to a Bill Purdy, certigez ke lu esas la sama

kerlo qua pafis Starkman. Pos to ni sendos ol ad omna stacioni. Me volas ke omna policisto havez ol ante jornesko. Ante ta tempo ni devas havar registro-fotografuro per Burman.' Il tiris sigaret-paketo del posho, eksukusis sigareto, tenis ol dum instanto, retropulsis ol aden la paketo e faligis la paketo aden la posho. 'Ho, me bezonas decanta kafeo.'

'Il ne povas celar su longatempe.'

'Ton me esperas.' Benjamin sospiris. 'Ma esas granda urbo, esas tro multa homi, ed il havas adminime triacent dolari. Qua savas adube il iros, quon facos? Se tala idioti pensus pri lia familii... Ka vu vidis telefonilo ibe?' il questionis Holstead.

Holstead negis per kapsigno. 'Nula telefonilo.'

'Do ni gardos la domo, nokte e die.' Il turnis su al policisto. 'Vi du darfas irar. Dicez a l'altra du, ke li restez til jornesko.'

La policisti salutis, foriris per l'eskalero. Holstead pulsis la butono e l'elevatoro apertesis.

'Il es inteligenta, ne venos,' dicis Holstead. Li eniris l'elevatoro.

'Kaze ke. Il forsan sendos mesajo. Me opinionas, ke il esas la vera filiulo dil matro, ka ne? Nula patro, du filiini e nur un filiulo.

Nu, ni komencez per serchar la lojeyi. Semblas, ke il preferas la chipa lojeyi en la East Side sudal.'

La pordo dil elevatoro apertesis e la du ekiris. La proprietero ankore stacis en la foyero, nun portis chambro-robo.

'Quo eventas?' lu demandis.

'Omno standas bone,' respondis Holstead. 'Regardez, ni omna livas. Vua domo restas sekura.'

'Quo pri le Otano? Me ne deziras ekjetar Anna.'

'Certe ne!' Benjamin dicis. 'Li facis nulo nejusta.'

'Ka pri Roberto?' suspekteme dicis la proprietero.

'Se vu vidus il, bonvole kontaktez ni nemediate.' Benjamin transdonis karto a lu. 'Irgekande.'

'Roberto es bona kerlo. Lu ofte helpis me en la domo, kande lu 'sis puero.'

'Nu, se vu vidus il. Ni deziras parolar kun il.'

La proprietero spektis dum ke la detektivi ekiris.

'Lu havas hundo, segun la matro,' dicis Holstead sur la perono. 'Or, lu mustas ulfoye promenigar ol. Ulu rikonocos la fotografuro.'

'Eventuale. Tro tarde.'

Holstead questionis per levita brovo.

'Il raptos itere. Il havas ta revolveri. Ha, aero!' Il profunde inhalis.

'Yes, ta apartamento forte odorachas.' Holstead regardis la strado.

'La fripono probable livos l'urbo,' murmuris Benjamin. 'Il ne es stupida. Se lu ya livos, ni nultempe trovos lu. Utinam ni havez sat multa homi por gardar la treni ed autobusi!'

Holstead ridachis. '"Nula pekunio disponebla," dicus la chefo.' Il ektiris sigareto, pozis ol aden la boko, acendis ol, forjetis l'alumeto. 'Me nur surprizesas, ke lu ne pafis ta Powell, o ta garsono.'

'Li esis fortunoza. Il ja mortigis unfoye. Il mortigos itere.' Il apertis la pordo dil automobilo. 'Ni retroirez al Dew Drop. Ta drinkifisto esis tante ecitita, ke lu probable ibe restas vigila dum la tota nokto por naracar omno al di-employati.'

8

Roberto komprenis, ke la policistaro nun savas ilua nomo. Il konjektis, ke li vizitos la familio; or, il ne plus audacas irar adheme, ne plus mem audacas komunikar kun eli. Probable, la policistaro ja nun havas fotografuro.

Quon facar? Il nultempe dum sua vivo ne havis familio a quan il povus kurar pos omna pavoro, omna eroro.

Dum un dio il ne livis sua chambro. Dino fekifis ed urinifis sur jurnalo, quan Roberto jetis tra la fenestro aden la aero-shakto. Il regardis la hundeto, negis per kapsigno, dicis nelaute, 'Ni ne povas vivar talmaniere, ka ne?' La hundeto agitis la kaudo e kuris al pordo, vartis.

Dum la duesma dio Roberto tre kurte tondis sua hararo tam bone posible per cizo e spegulo. Il spensis poko de sua nun precoza pekunio por komprar du nova kamizi, mem chipa kravato, por decante aspektar. Ma il neofte livis la chambro, nur por komprar nutraji e promenigar Dino, e sempre portis la revolveri. Pos tri dii il anxieskis, promenis addope ed adavane en la chambro. Pos kin dii il rezolvis livar la urbo, irar a Chicago o Boston. Il nultempe ekirabis la urbo, ma il ankore havas preske duacent-e-sepadek dolari, la mondo vartas il.

Posible, probable, la policistaro gardas la treni e l'autobusi, omnakaze il ne darfas portar Dino talmaniere. Il bezonas automobilo. Nur pensar pri to igis ilua palmi sudorifar. Nu, esas necesa. Il vinkabis timo por itere raptar pos pafir ta grasa stupidulo, il vinkos timo pri veturar. Il metis un de la nova kamizi, nodigis la nova kravato cirkum la kolo. Nun la vestono, ed en la poshi la du revolveri. Il adjustis la vestono por celar la saliaji dil pafili. En la spegulo il aspektis quale skolano Katolika havanta male rezigita hararo. Il ridetis ye l'imajo, extensis la lango.

Il pozis boledo de hundo-nutrajo sur la pavimento. ‘Restez hike, Dino. Esez bona hundo. Kande me rivenas, ni komencos nia unesma voyajo ek l’urbo. Me trovos agro en qua tu povas kurar. Ka tu prizos to?’ Il karezis la hundeto, ekiris, sorgeme klef-klozis la pordo.

Esis noktesko kande Roberto ekiris la lojeyo e cirkonspekte regardis la strado ambalatere. Ilua kordio pulsegis til ke la nova kamizo trepidis. Il marchis adnorde til Houston-strado, adweste, eniris la metroo, vehis per la 6-treno adnorde. Il remarkis omnu. Nulu atencis il. La movo dil treno kalmigis il, la pulso dil kordio lenteskis, la kamizo cesis trepidar. Quante plu fore il iris, tante plu kalma il sentis su esar. Ye 42ma-strado il ekiris la treno, marchis tra la tuneli, eniris la 7-treno, vehis til Okesma-avenuo, ekiris ta treno, marchis tra tuneli ed eniris la 1-treno, vehis til 103ma-strado, ed ibe ekiris la treno e fine acensis a la strado per preske saltetanta pazi, adjustis sua kravato e la pezaji en sua poshi, marchis preske aplombe adweste til West-End-avenuo, itere adnorde til 105ma-strado.

Hike nur kelka homi promenis. La plu multi de li restas interne, manjas sua dinei, spektas la televizioni, preparas su por

dormar. Il flanis alonge la trotuaro, sensucie regardetis aden l'automobili garita. Il vagis talmaniere dum preske un horo ante ke il trovis automobilo en qua la klefi pendas del tablero. Il regardetis omnalatere: paro de homi stacas ye un strad-angulo, oldino sidas sur perono distanta de sis pordi. Rapide, kalme, Roberto cirkumiris l'automobilo, apertis la pordo, pozis pedo aden l'automobilo.

Tainstante lauta voco kriis, 'He!'

Roberto regardis adsupre, addextre, adsinistre.

Tri viri qua sidabis celita da mureto sur perono di apartamenteyo kuris trans la strado. 'He, anuso! Quon tu facas?'

La tri viri hastis rapidege, ma Roberto esis plu rapida. Sen klozar l'automobil-pordo il rapide kureskis al strad-angulo, cirkum ol, tam rapide posible en la mezo di 110ma-strado; il audis pedi frapanta la pavimento fore dop il; itere cirkum altra strad-angulo aden Amsterdam-avenuo, multa homi hike, multa pordi, drinkeyi, restorerii, laverii, il audis krio tre fore dop il, jiris aden 106ma-strado, kuris til Broadway, itere turnis su, adnorde alonge Broadway, adeste alonge 107ma-strado til ke il atingis Riverside-avenuo. Prudente il

regardis adsude, vidis nulu kuranta. Il lente marchis adsude kom flananto qua juas la nokto-aero. Ye 86ma-strado il fine turnis su adeste, marchis til Broadway. Ibe esis cinemo. Quik il eniris ol, kompris bilieto, acensis til la balkono e celis su en angulo for del altri. Il sospiris e spektis *Bonvole, ne manjez la margriti.* Dufoye.

Esis un kloko kande il tandem livis la cinemo. Il deziris nultempe itere spektar Doris Day.

Il alongiris Broadway. Il regardetis aden ica automobilo, ita automobilo. Ma hike, mem tante tarde, esis tro multa homi, tro multa trafiko. Kolda sudoro komencis fluetar de ilua palmi, de ilua axeli. Ilua vizajo tordis su por negar lakrimi. Ye 79ma-strado il disipis plusa dek-e-kin centimi, eniris la metroo. Kande treno tandem arivis, il glitis a benko en angulo e pozis sua kapo aden sua manui.

Pro to il ne remarkis la homo portanta griza vestaro e bruna fedora-chapelo ed orel-binoklo, qua atencoze spektis il. Lu spektis dum ke la treno eniris ed ekiris tri metroo-stacioni. Nun la tren-veturo esis min turboza, nur dek o dek-e-un homi; un viro dormis, ronkis, kapo retroe pozita, boko apertita. Kande la treno proximeskis

50ma-strado, la homo portanta griza vestaro staceskis, marchis a Roberto, pozis manuo adsur ilua shultro.

Roberto tresayis, adsupre regardis.

‘Ka Roberto Otano?’ dicis la mezevulo per mieno petratra. Il montris identifikuro. ‘Me esas detektivo Al Chowalski. Me arestas vu por l’ocido di Joe Starkman.’

La kelka altra homi en la veturo milde kurioze remarkis la spektaklo. La dormanta homo ne vekis.

La vizajo di Roberto ne alteresis. Nula emoco montresis. Il palpebragis unfoye. Dicis nulo.

La treno eniris la staciono. Detektivo Chowalski gestis per sua mentono, Roberto staceskis, manui en sua poshi. Li vartis til ke la pordo apertesis, trapazis.

Sur la stacion-trotuaro la detektivo, manuo ferme tenante la brakio di Roberto, haltigis il. ‘Haltez instante.’

La pordi dil treno klozesis. La treno komencis rular. La detektivo pozis l’altra manuo aden posho, ektiris folio faldita, sukusis ol por desfaldar ol. Ilua regardo falis a la folio, sur qua esas fotografuro.

Tainstante Roberto ektiris la dextra revolvero, quik levis ol e pafis unfoye. La kuglo perforis la pektoro di Chowalski.

Quik mortigita, ilua manuo lasis falar la brakio di Roberto, ilua korpo falis retroe, frapis la muro dil foriranta treno e jiris. La treno formovis, la korpo glitis, la kapo falis de la trotuaro, pendis super la rel-voyo.

La folio havanta l'imajo di Roberto Otano flugetis trans la trotuaro, esis kaptita da la talono di yunulo qua astonate regardegis, boko larje apertita.

La homino en la biliet-echopo ja havis telefonilo a sua orelo. Incendio-alarmo soneskis. Altra homino kriachis. Viro saltis vers Roberto.

Roberto saltis adlatere por evitar la viro, kureskis, saltis super la turno-barilo, kurante acensis l'eskalero. Ulu klamis, 'Haltigez lu!' Altra voco klamis, 'Lu havas pafilo!'

En la strado, automobili vartis por trafik-lumo. Roberto kuris al unesma, furioze apertis la pasajanto-pordo, saltis aden ol e shovis la revolvero aden la flanko dil veturisto shokita.

'Me jus mortigis policisto, me anke mortigos vu sen ke vu veturirez e dicez nulo.'

Nun la trafik-lumo chanjesis, e preske nemediate la homo en l'automobilo dop li sonigis la korno. La veturisto frapis la

gazolin-pedalo e l'automobilo trepidante saltis adavane.

'Dicez nulo,' Roberto sisis. 'Veturez rekte adavane.' Il regardis addope, vidis nulu persequanta. Ilua pelo esis tam kolda kam glacio, sudoro brilis sur ilua fronto. Kande l'automobilo proximeskis a 42ma-strado, la trafik-lumi redeskis.

La veturisto nervoze regardis l'apuda dementulo. Il audacis dicar, 'Reda lumo!'

'Haltez.'

La veturisto quik frenagis. L'automobilo haltis jus dop la avana automobilo e la motoro trepidante mortis. Quik Roberto apertis la pordo e forkuris. Pos sekundo il esis desaparinta aden la hom-amaso qua sempre plenigas 42ma-strado.

La veturisto sentis, ke il vomos. Il flexis su e vomis adsur la pavimento dil veturo. Nun la trafik-lumo chanjesis, ma il ignoris la korno-soni e restis senmove meze di Broadway. Il tresayis e kriis kande policisto proximeskis e frapetis la fenestro.

9

Edward Benjamin sidas en la mikra apartamento apud Sara Chowalski, la spozino—vidvino—dil detektivo mortigita. Elua manuo laxe jacas en ilua propra manuo, kolda, senmova. El ne plus ploras; la vizajo esas pala, skultita ek nekompreno e rezigneso. Sara Chowalski, evanta quaradek-e-non yari, esis spozino di policisto dum duadek-e-kin yari. El vivabis kun la posibleso di morto subita dum duadek-e-kin yari.

‘Me supozabis,’ el nelaute dicabis kande Benjamin informis el, ‘pos ke il esis promocita a detektivo, ke il esez plu sekura kam dum ta omna yari sur la stradi.’

‘Il facis sua devo,’ Benjamin dicis.

‘Il ne aspektis heroatra.’ El feble adsupre regardis. ‘Ma il esis heroo.’

‘Yes ya.’

La pordo-klosho zumis. El tresayis. El vartis la filiulo Stan, qua venas de ilua lojeyo en la Bronx. La filiulo Bob, evanta dek-e-sis yari, sidis apud el en sua subvesti, la hararo desordinita, pugni klozita.

Policisto uniformizita apertis la pordo. Dop ol esis Barmun.

‘Ka Benjamin es hike?’ Barmun murmuris.

La policisto gestis per la kapo. Barmun desmetis sua chapelo, eniris. ‘Pardonez me, siorino, sioro. Me kondolas vu, siorino. Sioro, detektivo Holstead sendis automobilo por vu.’

‘Quo es?’

Siorino Chowalski avide regardis, tordis sua manui.

‘Nula novajo, siorino, me regretas. Il nur deziras, sioro, ke vu venez por koordinar la sercho e quale traktar l’anunco al jurnali.’

Sara mizeroze laxeskis.

‘Il anke dicis, siorino, ke vu nun povas irar por vidar Al. Irgekande vu deziras. Il esas che l’Unesma-avenuo-kontoro dil Medikal Examenisto.’

El afirmis per kapsigno, susuris, ‘Danko.’ Plu laute: ‘Bob, tu devas vestizar tu. Ni iros quik kande Stan arivabos.’

La yunulo staceskis senvorte, ekiris la salono.

Benjamin staceskis, presis la manuo di Sara. ‘Ni trovos lu, Sara.’

El afirmis per kapsigno.

‘Ni trovos lu.’

‘Danko, Ed.’

Benjamin dicis al policisto, ‘Vartez hike, vehigez li al depozeyo di mortinti e retroe, ka yes?’

‘Komprenende, sioro.’

‘Me venos, Sara, tam balde kam ni havas novaji.’

Il prenis la brakio di Barmun ed ekiris.

‘El semblas forta,’ dicis Barmun en l’elevatoro.

Benjamin konkordis per kapsigno. ‘Spozino di policisto. La yunulo restas shokata.’

‘Komprenende.’

‘Deo damnez omno. Pro quo Al pleis la heroo? Il kustumale traktas nur posh-furtisti ed eskrokeri.’ Il sospiris. Li ekiris l’elevatoro, marchis ek l’apartamenteyo, strabe regardis l’acensanta suno, qua frapas l’alta edifici per reda lumo: oli aspektas

quale klifi en dezerto westal. La trafiko ja denseskas e kamioni facas lia unesma livraji a butiki, restorerii. La ranca odoro di dizel-gazolino mixita kun vaporo del kloaki e sudoro di homi asaltas il.

'Altra varmega dio. Quo facas Holstead?' Li sideskis en la polic-automobilo, Barmun veturis, eniris la trafiko.

'Fine lasis la veturisto forirar,' Barmun dicis, 'lu esis tre perturbita. Me obtenis diversa raporti de la testanti, nula du konkordas. Lu tote desaparis, povus fugir ad irga loko. Ni ja preparas buletino ad omna radiofon- e televizion-stacioni, nur vartas vu.' Barmun regardis la preterpasanti qui ja okupas la trotuari. 'Vu devas dormeskar, sioro, vu aspektas quale feko.'

'Danko.'

'Lu certe ne povas celar su longatempe.'

Benjamin anke spektis la preterpasanti. 'Sep milion homi,' il murmuris. 'E plusa tri milion eniras l'urbo omnadie por laborar, komprar, drinkar, vagar, vidar la famoza vidaji. Dek milion homi, adminime. E ni serchas nur un habila filio di hundino neremarkinda qua savas ke ni persequas lu.' Il ventilizis su per sua chapelo. 'Deo, es ja varmega.'

10

Roberto Otano pazis en sua chambro. Dino pazetis kun il, addope, adavane.

Me mortigis policisto. E ta altra kerlo, evidente. Policisto di New York. Ne plus esas ludo. Li persequos me til morto.

Dino haltis, sideskis, regardis Roberto pazanta, la mikra kapo esis turnata addextre, adsinistre.

Folulo. Pro quo lu kaptis me? Me facis nulo. Me nur ibe sidis. Nur deziris irar adheme. E ta folulo kaptis me. Imaginis su esar heroo. Me ne projetis to quon me facis. Il adinfre regardis, la pafilo esis en mea manuo, me pafis, tote ne pensis. To simple eventis. Li tote ne serchus me, sen ke ta grasa asno en la drinkeyo ne subite retrovenis. Me ne intencis pafar, il tresayigis me per venar talmaniere.

Me nur deziris la pekunio. Esis nur sisadek dolari, ne multo. Asno. E ta Marty. Damninda. Omno es damninda mala chanco. E nun ca folulo heroatra.

Dino kushis su, ploretis.

Roberto regardis lu. Il subite genupozis e karezis la hundeto.

'Me mustas forirar.'

La hundeto erektis l'oreli.

Roberto ridetis. 'Ne tu, Dino. Tu mustas restar hike.'

Il pensis dum instanto, staceskis, plenigis bolo per hundo-nutrajo, plenigis altra bolo per aquo, pozis oli adsur la pavimento. Dino staceskis, agitis la kaudo, iris al boli, manjeskis.

'Ne tro multe, Dino. Yen.' Il varsis plusa manjaji aden la bolo til ke ol exterfluis. *Ne atencez la blati,* il pensis. 'Oke.' Il sidis an la mikra skribtablo, trovis papero, plumo. Il quik skribis noto, serchis la tirkesti, trovis kuverto.

'Atencez, Dino,' il dicis. La hundeto duris manjar. 'Me sendas noto a mama, el venos por tu. Me savas, ke tu ne prizas el, ma me mustas forirar. Sandra sorgos pri tu. Restez hike. Nur dum un dio, lore el venos.'

Il staceskis, shovis la noto aden vestono-posho, metis la vestono, sizis sua

burso, prenis sua omna pekunio de la celo-loko sub la matraco, charjis la revolveri. Shovis plusa buxedo de kugli aden posho.

Il regardis la chambro. La lito, la mikra skribtablo, la tirkestaro. La muri kovrita per flava papero veziketigita e lacerita. L'unika lumizilo qua pendas del plafono. La mikra fenestro qua apertas aden aero-puteo.

Il squatis, sizis Dino, embracis lu.

'Nur un dio, lore mama venos.'

Il rapide ekiris. Extere en la koridoro, il klef-klozis la pordo, pozis la du klefi, por ica pordo e la strado-pordo, aden la kuverto kun la noto, lekis la kuverto, presis ol. Il askoltis ye la pordo, audis nulo.

Sur la strado il marchis a vendeyo, kompris post-afranko, lekis ol, pozis ol adsur la kuverto. Il marchis adweste, trovis post-buxo, jetis la kuverto aden ol, regardis la buxo dum instanto.

Il abasis sua kapo, shovis sua manui aden la pantalon-poshi, kurvigis la shultri, marchis, il ne savis adube.

11

Roberto vagis Manhattan. Il spektis la homi qui iras a sua laboro, spektis la yuni qui iras ludar. Il spektis la turisti arivar per autobusi. *Adube irar? Adube irar?* Il ne povis igar sua cerebro funcionar. Il vagis, spektis la homi ekirar la alta cielskraperi por dejunetar, spektis la homini en shui havanta alta talonali enirar la drogerii e kafeerii, spektis la homuli qui cirkondas la chari por komprar socisi, sandwichi, spektis la homi qui sidas en la parki por manjar, babilar l'una a l'altra. Il ne povis pensar, ne povis komprenar. Il vagis, spektis la homi ekirar la alta cielskraperi pos laborado, plenigar la metroi, l'autobusi, spektis la richi advokar taxii od enirar luxoza automobili havanta motoristi, spektis la

turisti rienirar l'autobusi, spektis la pueri ludar en la stradi, en loki vakanta, audis l'akuta krii, la sensucia blasfemi. *Li spektas omno. Quale forirar?* Il ne povis decidar, la cerebro ne funcionis, il deziris frapar sua kapo, pedfrapar ol quale vendmashino nefuncionanta qua furtabis moneto-peco. *Quale forirar?* Il spektis la suno kushar su, spektis l'obskureso reptar tra la ravinegi granita de l'esto al westo, spektis la fenestri lumizesar en l'alta edifici. Il spektis la neon-afishi unope flagrar e la strad-lanterni stradope brilar en granda linei.

Vorto trairis ilua mento—*Adube? Adube? Adube?*—il ne povis atencar. La vorto esis nur bruiso interna, simila a la bruiso extera de homi, de trafiko.

Il pensis nulo. Il ne savis, ube il esas. Il hungris. Il eniris delikatajerio, komendis sandwicho, pagis, ekiris. Il marchis a perono di ul apartamenteyo, sideskis, manjis. Homino acensis la perono, suspekteme regardis il, sniflis, rapide eniris e tiris la pordo por klozar ol dop el. Il manjis volfatre, la sandwicho existis nur du minuti. Il staceskis, jetis la papera kovrilo adsur la trotuaro, marcheskis.

Adube? Adube? Adube? La vorto mental jenis il til ke il mustas tacigar ol o kriachar.

Tandem, exhaustita, il eniris cinemo. Ol esis beate koldeta, la sudoro en la kotonstofo di ilua kamizo sikeskis e glaciigis il. *La Apartamento* pleesis. Il ne atencis ol. Quik kande il sideskis en dopa rango, il dormeskis.

Il esis vekigita da manuo sur sua shultro. Il ne tresayis. Il fingis ankore dormar.

'He, kerlo.'

La manuo sukusis il.

'Pro quo tu dormas hike?'

Roberto apertis un okulo. La cinemo ankore esas obskura, la filmo ankore pleas, lumo vaciletas sur l'audantaro, Fred MacMurray laute diskursas a Jack Lemmon.

La manuo sur ilua shultro esis dika, la fingri quadratra. Il strabe regardis la vizajo dil homo, vizajo tuberatra, tam pala kam pasto sub la lumo projektita.

'Me esas policisto. Venez kun me a la foyero.'

Roberto ne pensis, ne projetis. Il esis alerta ma semblis dormema. Il lente staceskis.

'Me nur deziris koldeta loko, to ne es kontrelega.'

'Shut!' sisis ulu avan li.

'Venez.'

La policisto pulsis Roberto avane al pasvoyeto, al pordo dil audo-chambro. Il gestis, ke Roberto trapasez la pordo.

Roberto pulsis su tra la pordo, haltis, palpebragis pro la brilanta lumo en la foyero, levis manuo por fricionar sua okuli.

La policisto shovis il adavane.

Roberto fingis faletar. La policisto extensis manuo por kaptar il, Roberto rapide jiris, shovis revolvero an la ventro dil viro.

Ilua pala vizajo aspektis senemoca. Il susuris, 'Ne koaktez me pafar vu.'

La tuberatra vizajo dil policisto paleskis, la dika labii separis su, la boko laxe pendis.

'Me ne deziras mortigar vu,' Roberto anhelis.

La regardo dil policisto movetis per palpebrago vers ulo dop Roberto. Lua vizajo montris pavoro.

Roberto turnis, vidis homino.

Quik la manui dil policisto sizis ilua karpo e kolo, forte tiris il adsinistre. La viro kriis al damo, 'Abasez, abasez tu! Me dicis ekirar!'

Roberto kapavane lansis su aden la pektoro dil policisto, retroe pulsis il. Il esforcis liberigar sua karpo, ne povis, tiris ol adsupre, adinfre, la policisto ne liberigis

ol, il esis plu granda kam Roberto, plu pezoza per dek, dek-e-tri kilogrami.

'Harry!' kriis la homino dop li.

'Abasez tu!' la policisto anhelis.

Plu granda, ma plu olda. Roberto subite retrotiris la manuo, la revolvero saltis adsupre, frapis la mentono dil policisto. Denti kraketis. Sango spricis de labio mordita. Roberto presis la destensilo.

Pafo tondris en la foyero. La homino kriachis. Roberto shovis genuo aden la ventro dil policisto. Nun liberigita, il pulsis su a sua pedi.

Subite manui batas ilua dorso. La homino esas dop il, frenezioze batas il.

Roberto jiris, shokis la varmega metalo dil pafilo adsur la vizajo dil homino. El kriis, falis. Roberto shancelante staceskis, la pafilo hazarde pafis. Roberto blotisante kureskis vers la pordo.

Nova pafo tondris. Ulo shokis la suro di Roberto. Il grunis, faletis a sua genuo per lauta krako, quik itere levis su, kuris tra la pordo.

Multa kriachi dop il, il nun esas sur la trotuaro, la turbo di New York cirkondas il, la trafiko mujas, la bruisego dil urbo resonas de l'alta brika muri, asaltas il, la

lumi de la lampi dil veturi, dil strado-lanterni, dil afishi blindigas il. Il kuras.

Mem vundita, Roberto rapidege kuris. Il esis instante fora de du, tri, quar stradi. Ibe esis metroo-staciono. Il kuris adinfre. Il haltis ye la bazo dil eskalero, anhelis, pozis la revolvero, quan il ankore portas per la manuo, aden posho. Il cirkume regardis—semblis, ke nulu remarkas il. Il audis la gruno di treno proximeskanta. Sireno resonis adsupre del strado. Il tastis en sua posho, trovis ficho. Il faligis ol aden la turno-barilo, trapasis. Quik kande la pordi dil treno apertesis, il eniris. Il ne savis, qua treno ol esas, adube ol iras.

La vagono esis plena de homi. Il trovis angulo vakua, enpozis su. Il klozis sua okuli. La suro brulis, doloro lancinis tra la karno, ilua kalzeto esis humida.

La treno haltis, homi ekiris, homi eniris. La treno iris.

Il regardis adinfre: esas longa neta fenduro lacerita en la pantalono ye un latero dil gambo, e reda makuleto qua tre lente extensas su. Il esis kurioza, pro quo ne plu multa sango?

La treno haltis, homi ekiris, homi eniris. La treno iris. La treno haltis. Preske omnu

ekiris, nova turbo eniris. Pos to la treno iris sen atingar staciono dum multa minuti.

Subite ol lenteskis, haltis en l'obskureso. La pordi ne apertesis. Homi nervoze movetis, uli adsupre regardis, uli levis la shultri, un viro ridetante kisetis sua amoratino. Tandem la treno itere movis, homi sospiris, homino gutur-ridis. Pos kelka minuti la treno acensis del tero, eniris la libera aero. Butiki, apartamenteyi, stradi, automobili nun esis videbla. Tordante sua kolo, Roberto povis vidar la fora lumi di Manhattan, l'alta lumi dil Empire State edifico.

La treno-pordi apertesis, homi ekiris. Kelka homi eniris.

Ye omna staciono homi ekiris, nulu eniris. La treno iris adavane, la edifici esis min e min alta, nun aparis domi, la stradi esis min larja, min lumizita.

La treno haltis. Konduktoro pasis tra la vagono, klamis, 'Lasta staciono, lasta staciono, terminajo, omnu ekirez.'

Esis nur kin homi en la vagono. Roberto laste ekiris. Il lente sequis l'altra homi alonge la stacion-trotuaro. Ante ke il venis al eskalero, il vidis afisho. FLUSHING.

Il klaudikante decensis l'eskalero til la obskura strado.

12

Vince Bullard e sua spozino Mimi sidis sur sofao e spektis la televiziono. Anuncisto raportis la novaji ye duadek-e-du kloki, raporto pri ula policist-ocidero. La du filii esis enlitigita. La hundo, mezgranda bruna teriero, dormis sur la tapiso avan la televiziono. Mimi Bullard, vestizita en jupo e korsajo ed avantalo, rapecis kamizo di la filiulo per agulo e filo. Vince Bullard, kamion-duktisto, granda homo alta de 1,93 metri e pezoza de 109 kilogrami, levis biro en stanizita bidono e pardrinkis ol. Il nelaute ruktis, staceskis. 'Nur un plusa,' il murmuris. 'Ka tu deziras?'

Mimi negis per kapsigno. 'Tu ne bone dormos.'

‘Me dormos sat bone.’ Il marcheskis vers la koqueyo.

Frapeto audesis ye la dopa pordo.

Vince haltis, levis sua brovi. La hundo vekis ed alerte regardis.

‘Qua to povus esar?’ dicis Mimi. ‘Es tro tarda.’

Vince duris marchar vers la koqueyo. ‘Probable ta olda Ted de l’apuda domo. Sempre deziras babilar, ne atencas la kloko.’

Frapeto repetesis.

‘Lu vekos la kindi. Ne lasez lu enirar, es tro tarda.’

La hundo staceskis e sequis Vince a la koqueyo.

Vince eniris la koqueyo, jetis la vakua bidono aden la forjetajuyo, iris al dopa pordo. Il enswichis l’extera lumizilo, apertis l’interna pordo ligna, regardis tra l’extera pordo ek metal-gazo.

Granda pafilo apuntesis ye il.

Vince palpebragis.

De la salono klare audesis la lauta sono dil televizion-anuncisto qua jus kompletigis raporto pri Roberto Otano, l’ocidero qua itere eskapabis.

Roberto audis l’anunco. Mikra rideto tordis ilua labii. Lore il kalme dicis, ‘Me supozas, ke vu rikonocas me.’

Vince afirmis per kapsigno. 'Yes.' Il regardegis la pafilo en la manuo dil ocidero.

'Me ja mortigis du homi. Me jus pafis policisto. Se vu facos to quon me imperas, nulo eventos—nulo, me promisas. Ma se vu ne apertos ca pordo, me quik pafos vu. Apertez ol e lasez me enirar.'

Vince, tante plu alta e plu pezoza e plu muskuloza kam Roberto, apertis la pordo. Roberto klaudikante pazis aden la koqueyo.

La hundo regardegis lu, l'oreli presita a la kapo. Roberto regardetis ol. Il ridetis. La hundo erektigis un orelo, hezitante agitis la kaudo, pluproximeskis, jentile flaris la sangifanta gambo.

Tainstante la voco di Mimi Bullard audesis de la salono. 'Vince, qua esas?'

Vince anhelis ed apertis sua boko por respondar.

Roberto ektiris la duesma revolvero, apuntis ol ye la pordo.

Mimi eniris la koqueyo, haltis ye la pordo, regardegis la du viri e la granda revolveri.

Vince nelaute dicis, 'Karino, ne esez ecitata. Ica homo esas Otano, ed il dicas, ke se ni facos to quon il volas, il ne pafos e ne nocos ni. Do ne kriez.'

Mimi ne kriis.

Roberto kalme dicis, 'Me bezonas loko por celar me, til ke me projetos lo facenda.'

Mimi afirmis per kapsigno. 'Ne anxiez, ne anxiez, ni ne jenos vu.'

'Mama?' Mikra voco klametis de la supra etajo.

La spozulo e spozino quik regardis l'una a l'altra, okuli larja e timoza.

Mimi quik dicis, 'Ni havas du filii. Se li vidus la pafili, li klamus. Esus plu bona pretextar, ke vu es amiko.'

Roberto pensis.

'Mama?' La voco esis plu proxima. On audis mikra pedpazi decensar eskalero.

'Bobby!' Vince klamis. 'Quon tu facas? Retroirez al lito!'

'Me devas irar ad il,' susuris Mimi.

Roberto pozis sua manui, ankore tenante la revolveri, aden sua poshi, montris klare ke la pafili ankore restas apuntita ye li.

'Oke. Bonege.' Il gestis per la mentono ye la pordo. 'Irez.'

Mimi turnis su por ekirar, ma la filiulo Bobby ja stacis ibe. Il portis blua pijamo flanela havanta kavalo-desegnuri. Il strabe regardis la tri adulti e fricionis sua okuli. 'Mama, me vekis.'

Mimi rapide regardetis Roberto, lore squatis e forpulsis la hari del okuli dil puerulo. 'Me regretas, karo. Amiko venis por vizitar. Nun tu retroirez al lito.' El staceskis e levis la puerulo, forte presis il an la sino.

'Qua es?' questionis la puerulo.

'Amiko.'

'Irez a la lito, Bobby,' Vince rauke dicis. 'Tu devas dormar.'

'Me deziras restar hike.'

'Me venos pos minuto, e tu devos dormeskir.'

'Ni omna irez,' dicis Roberto. Vince e Mimi regardis l'una l'altra.

Vince afirmis per kapsigno. 'Venez,' il dicis, ed iris aden la koridoro.

La puero pozis sua kapo an la shultro dil matro, ankore regardegis Roberto. Mimi sequis Vince e Roberto sequis el. Li acensis l'eskalero. La hundo vartis ye la fundo dil eskalero, la kaudon lente agitata.

Li eniris mikra lito-chambro kontenanta liteto e bersilo. Roberto regardetis aden la bersilo, vidis infantino dormanta, pugno en la boko, la dina bruna hari tordita, la gambi tordita.

'Oke, aden la lito, championo,' nelaute dicis Vince, e levis la puero de la brakii di

Mimi, pozis il aden la lito, tiris la lit-tuko e lit-tegilo super il.

'Es varmega,' plendis la puero.

'Ho, oke.' Vince adinfre tiris la lit-tegilo. 'Nun tu mustas quik dormeskar. Me kontrolos ante ke Mama e me enlitigos ni, e tu devos dormar.'

'Mm-mm,' murmuris la puero.

'Bona nokto, karo,' dicis Mimi.

'Mm-mm.'

'Venez,' el susuris, e tiris Vince ek la chambro. Roberto sequis li.

Vince sensone klozis la pordo dil chambro.

'Beleta,' Roberto dicis. 'Quante evas?'

Mimi respondis. 'Bobby evas kin yari. Kathy evas du yari.'

'Beleta. Ni retroirez adinfre.'

Li decensis l'eskalero. La hundo staceskis ed agitis la kaudo. La tri eniris la salono, ube la televiziono ankore laute klamis.

'Sideskez. Ni restos hike.'

La gespozi regardis l'una l'altra. Vince sidigis Mimi, ipse sideskis. 'Quante longe vu restos hike?'

La vizajo di Roberto restis senemoca. 'Ne savas. Ne savas.'

Vince rapide pensis. ‘Ka vu bezonas pekunio? Me havas mikra sumo.’

Mimi tenis ilua brakio per ferma manuo.

Roberto negis per kapsigno.

‘Kad automobilo? Me donos a vu la klefo.’

Roberto negis per kapsigno. ‘E quik telefonos al policisti e donos a li la numero.’

Vince sospiris. Ilua granda manuo karezis la mikra manuo di Mimi.

Roberto susuris a su, ‘Me mustas pensar. Mustas pensar.’ Pauzo. ‘Ne povas.’

Mimi regardegis il. ‘Vu es vundita.’

Roberto ne respondis.

‘Vu sangifas.’

Roberto ne respondis.

‘Esas sango-guti sur la tapiso.’

‘Me regretas.’

Mimi preske lasis su ridetar. ‘Ka me darfas pansar vua vunduro?’

Roberto regardegis el. Il palpebragis. Tandem il konkordis per kapsigno. ‘Me pregas.’

‘Me mustas irar al balneyo.’

‘Ube ol esas?’

‘Adsupre.’

‘Kad esas telefonilo adsupre?’

Mimi negis per kapsigno. 'Nur un, en la koqueyo.'

'Bone. Dicez nulo. Facez nulo. Me esas hike kun il.'

Mimi staceskis, iris adsupre, balde rivenis portante gazo, bandaji, botelo de peroxido, lav-tuko. El dicis, 'Venez aden la koqueyo, ibe esas plu bona lumo.'

Roberto regardis Vince. 'Staceskez.' Il gestis, ke li enirez la koqueyo.

Roberto sideskis an la tablo, adsupre tiris la lacerita pantalono. Ilua kalzeto esis nun obskure bruna. El tiris ol adinfre til la pedo-kolo. Alonge la suro revelesis sulko diagonala, nun krustoza, la pelo ye la bordi brilante purpura. La kuglo evidente nur frolis la karno.

Mimi humidigis la lav-tuko per peroxido. 'Probable ico pikos.' El presis la tuko al vunduro. Roberto mordis sua labio, facis nula sono.

El sorgeme vishis la sango krustita de la pelo. Pose el pansis la vunduro. 'Vu devas desmetar ta kalzeto.'

Roberto konkordis per kapsigno. El ektiris la kalzeto, tenis ol per la pinti di du fingri, faligis ol aden forjetajuyo.

'Nu,' el sospiris. 'Facita.'

Roberto murmuris, 'Danko.'

Mimi lavis sua manui ye l'eviero, sikigis oli per toalo. El regardis Vince, pose Roberto. 'Ka vu deziras manjajo?'

Roberto ne respondis. Pos plura sekundi il subite staceskis. 'Aden la salono,' il dicis. 'Ni restez ibe.'

Mimi e Vince iris aden la salono, sideskis adsur la sofao. Roberto klaudikis al berjero, sideskis, pozis sua manui tenanta la revolveri adsur sua genui.

Minuti forpasis. Roberto spektis la televiziono, staceskis, iris al televiziono e chanjis la brodkast-kanalo. Ibe altra anuncisto repetis specala raporto pri l'ocidero Roberto Otano e l'eskapo audacoza del cinemo. La policisto ne esis tro domajita, ma sua spozino, qua valoroze esforcis helpar lu, esis vundita da kuglo hazarda e sufras mandibulo frakasita e kontuzuri. El restas che hospitalo.

Roberto sideskis, spektis, askoltis. Il murmuris a su, 'Ha. Do me ne mortigis ta policisto. Ha.'

La novaji-spektaklo finis e Jack Paar aparis. Minuti forpasis. Nulu parolis. Nulu ridis pro la jokaji.

Tandem la hundo, qua sidas regardante nun sua homi, nun Roberto, staceskis e questioneme regardis Vince.

Roberto nelaute demandis, ‘Quale la hundo nomesas?’

‘Bebeo,’ respondis Vince. ‘Mea filiulo nomizis lu.’

‘Bebeo.’

La hundo larje ociligis sua kaudo e regardis Roberto.

‘Bona hundo. Bona Bebeo.’

13

Benjamin frapis sua skribtablo. ‘Quale ta fripono sempre tote desaparas? Dekeduo de homi spektas dum ke lu asaltas e pafas, e nulu vidas adube lu kuras!’

‘Pafilo forpulsas la menti ek homi,’ dicis Holstead.

‘On supozus, pos duadek yari di Sam Spade e *Dragnet*, ke un homo povus restar mi-alerta dum krizo.’

‘Omnu deziras esar heroo, ma nulu volas mortar.’

Benjamin jetis sua plumo trans la skribtablo, staceskis, sizis sua chapelo. ‘Me ne povas sidar hike e facar nulo.’

Holstead ja staceskis. ‘Adube?’

'Qua savas? Lu nun panikas, evidente. Quon vu facus, se vu panikus? Adube vu irus?'

Holstead ridetachis. 'Adheme a mama.'

Benjamin levis la brovi. 'Bona ideo. Ni irez.'

Li ekiris la polic-staciono, eniris automobilo nemarkizita.

'Tarda horo,' dicis Holstead.

'Li ne dormas, me parias. Probable ne dormis de pos nia vizito.'

'Omnakaze, probable futila. Lu certe savas, ke ni spektas el.'

'Ni serchos la vicineyo, forsan lu spektas ni spektanta.'

'Bona ideo.'

'Komunikez kun irge qua nun spektas, sendez li tra la vicineyo.'

'Lu evitos la veturo.'

'Li irez pede.' Benjamin sospiris. 'Futila, komprenende.'

'Probable. Ma omnu ulfoye fushas su.'

Li quik atingis Hester-strado, garis la veturo. Holstead pozis polic-afisho ofical dop la vento-shirmilo. Li iris al polic-veturo nemarkizita. Policisto sidis an la guvern-roto.

'Ka vi trovis irgo, Roth?'

La policisto ripozis sua mikrofono. ‘Me jus komunikus kun la staciono. Me trovis nulo. Verne ankore serchas.’

‘Evidente futila,’ dicis Benjamin. ‘Lu forsan panikas, ma ankore ne esas stupida. Lu esas ja for de Manhattan, se lu ne esas tota idioto.’

Holstead retropulsis sua chapelo. ‘Do ni vizitos la matro. El posible recevis ula mesajo.’

Li acensis la perono, pulsis la butono. Plura minuti pasis ante ke ulu respondis.

‘Nu, quo?’ L’iracoza voco di la juniora filiino.

‘Policisti.’

‘Komprenende.’

La pordo zumis. Holstead e Benjamin eniris.

Ye la pordo dil apartamento Sandra, la juniora filiino, defiante stacis. El portis pijamo e furiante regardis la du detektivi.

‘Saluto, sioro Otano,’ dicis Benjamin.

‘Nun quon vi volas?’ el sputis. ‘Il ne es hike. Il ne es tante stupida.’

‘Ka ni darfas enirar?’

El iracoze retropazis, lasis li enirar. En la salono, l’exhaustata matro portanta nokto-robo sidis sur la sofao apud la radiofono. Kelke bela homino, ne tro

evidente gravida, sidis apud el, brakio cirkum elua shultri. La vizajo di Anna esis skarlata pro plorado.

'Sioro Otano, saluto.'

'Ni regretas vekigar vu,' dicis Holstead.

Sandra ridachis. 'Quale se el dormus!'

Anna esforcis respondar, ma la voco esis rauka ed el kelke strangulesis.

'Vi evidente audis pri la nov agado di Roberto.'

La gravida homino regardachis la du viri. 'Quon vi volas? Esas tro tarda. Ne esas oportuna. Mama es tro malada.'

Benjamin, qua enirante desmetabis sua chapelo, ociligis ol sensucie. 'Ne esas oportuna, ke la spozino di oficiro Harry Dunne recevez kuglo en la hancho canokte e sufrez mandibulo frakasita. Ne esas oportuna, ke Al Chowalski havez granda truo pafita tra sua pektoro, e sua vidvino e du filiuli nun restez sola.'

Anna singlutis. La homino regardis iracoze. Dop la du detektivi, Sandra klozis la pugni.

'Vu esas Elena, seniora filiino, ka ne?' questionis Benjamin.

'Ta kerlo ja questionis me en mea domo.' La homino gestis vers Holstead, qua

grave regardegis el. El abasis sua regardo. ‘Yes. Elena Williams.’

‘Ube es vua spozo?’

‘Heme. Kun l’infanto.’

‘Il ne mixas su en nia shamo,’ Sandra furioze dicis.

‘Tacez!’

‘Precoza folulo. Tro bona por ni!’

‘Klozez tua boko!’ Elena sisis.

‘Nultempe venas adhike,’ Sandra duris klamar ye la detektivi. ‘Koaktas mama irar totavoye a Queens por vizitar la bebeo.’

‘Shut, karini,’ susuris Anna. Lakrimi rulis de elua okuli bufata.

Holstead pozis su inter la du filiini. ‘Ka vi ja audis irgo de Roberto? Ka vi recevis irga komunikajo?’

Anna pozis trempita naztuko avan elua boko.

‘Certe ne,’ respondis Sandra. ‘Il es forsan kriminanto, ne idioto.’

‘Il esas ocidero,’ iracoze replikis Holstead, ‘e savas, ke ni chasas il.’

‘Omnakaze, via homi sempre spektas la domo. Ho yes, me ne esas blinda!

‘Omnu nun kalmeskez,’ dicis Benjamin. ‘Ni inquestos, e ni expektos vera respondi, ka yes? Vi ne deziras, ke via fratulo, vua

filiulo, esez mort-pafita en la stradi quale hundo, ka yes?'

Anna anhelis. La du filiini ferme frunsis la labii: li tainstante aspektis tre simile.

'Nu, il ja mortigis du homi, mortigis policisto, vundis la spozino di altra policisto. Omna policisto en la kin distrikti serchas il, omna policisto savas, ke il es armizita e danjeroza, e li ne esos inklinata indulgar il kande li trovos il. E li ya trovos il. Ka vi komprenas?'

Omna stalo en la du filiini subite fuzesis, lia korpi subkurveskis.

Holstead apogis su an la pordo-fosto. Benjamin sideskis, jetetis la chapelo adsur tableto; ol renversis du fotografuri en fals-arjenta kadri. Un de li esis fotografuro di puerulo ridetanta, qua tenas hundyuno e strabe regardas la kamero.

'Do, me informas vi, ke de nun policisto restos che vi die e nokte, til ke Roberto esez kaptita. Kaze ke il venus o kontaktus vi.'

'Il ne venos,' Sandra murmuris.

'Kaze ke. Holstead, irez adinfre, sumnez Yancek o Burman venar canokte.'

Holstead afirmis per kapsigno, ekiris l'apartamento.

Elena tordis sua manui. 'Esas tarda. Me devas irar. Me devas irar a mea bebeo.'

Benjamin ne atencis el. ‘Nun me itere questionos vi. Sideskez, Sandra, me expektas longa nokto.’

14

Ante ke la televiziono pleis la himno nacional e montris la prob-imajo pos noktomezo, Mimi sucesis dormeskar. El apogis su an Vince, sua vizajo presita an ilua sino. L'okuli di Vince anke esis klozita, ma il ne dormis. Il sekrete spektis la homo qua kaptabis li.

Roberto sidis en berjero, revolvero expozita en un manuo, e regardegis la nun ekswichita televiziono. Il ne semblis pensar, pro ke il ne esis kapabla pensar. Il ne pensis pri adube fugar, ne pensis pri to quon il nun facez, ne pensis mem pri la homi quin il enkarcerigas.

Un horo forpasis. Roberto ne dormeskis. Il adminime savis, ke il mustas ne dormar. Il

ferme tenis la revolveri, freque tushis la posho en qua esis la restanta bank-bilieti.

Ye du kloki Vince sentis sua brakio priklar pro la pezo di sua spozino. Il movetis, extensis la brakio priklanta. Roberto quik levis pafilo e regardetis il. Vince sucesis ridetar.

'Me regretas. La brakio dormeskas.'

La mieno di Roberto ne alteresis.

'Me durstas,' dicis Vince. 'Ka vu deziras biro?'

Roberto regardegis. Pos plura sekundi il konkordis per kapsigno. Il staceskis. Ilua genui krakis.

Vince tenere movis Mimi, apogis el an kuseno. El murmuretis ma ne vekis. Vince lente staceskis, movis vers la koqueyo. La hundo quik rekte sideskis, erektis sua oreli.

Roberto sequis. Il stacis ye la pordo, ube il povas vidar e Vince e Mimi.

Vince apertis la frigorizilo. 'Nur Blatz. Ka 's oke?'

Roberto palpebragis. 'Sat bona.'

Vince ektiris du bidoni, klozis la frigorizilo, trovis apertilo e puncis du trui aden la suprajo di singla bidoni. Il transdonis un de oli a Roberto, qua recevis ol per la sinistra manuo, regardetis ol, turnis la bidono, e levis ol a sua boko.

‘Saluto,’ murmuris Vince.

Roberto regardis il, drinketis. Glutis. Lekis sua labii.

‘Ni sideskez,’ il dicis, ed agitis la revolvero. Vince preterpasis il, rieniris la salono, sorgeme sideskis apud Mimi ed itere embracis el.

Se Vince esperis ebriigar Roberto, il faliis. Roberto lente drinketis la biro dum plu kam mi-horo, forpozis ol sen pardrinkir ol.

La hundo Bebeo rekte sidis avan la televiziono e regardis nun Vince, nun Roberto. Pos multa tempo Roberto abasis la sinistra manuo, gestis a la hundo. Bebeo hezitis. Roberto ridetis, facis kiso-soni per la boko. Bebeo staceskis e lente proximeskis ad il. Roberto tushis la kapo dil hundo, gratis l’orelo. La hundo inklinis sua kapo, apertis la boko, nelaute anhelis.

‘Bona hundo,’ murmuris Roberto.

‘Yes,’ dicis Vince. ‘El es bona hundo.’

Pos plusa du hori Vince dicis, ‘Me regretas, ma me mustas urinifar.’

Roberto, qua longatempe regardegabis l’obskura fenestro, poke tresayis. Il gutur-ridis. ‘Anke me. Nur esas la supra latrino?’

‘Yes. Ni ne esas richa.’

Roberto regardis Mimi, qua ne movabis dum hori. ‘Kad el vere dormas?’

‘Yes. Ne suciez, ni ne facos nulo.’

Roberto pensis, fine afirmis per kapsigno. La du viri staceskis. Vince duktis il adsupre per l’eskalero, alonge la koridoro, a mikra balneyo. Roberto lasis il unesme urinifar dum ke il stacis ye la pordo, revolvero apuntita ye la granda viro, ma regardis la plafono. Pose Roberto igis Vince stacar ye la pordo, nehabile esforcis apertar sua pantalono per la sinistra manuo, tandem sucesis. Nulo venis. Pos minuto, Roberto dicis, ‘Hu.’

‘Me ne spektas,’ Vince dicis.

‘Hu.’ Roberto ridetis. ‘Me esis sempre pudoroza.’

‘Me ne spektas.’ Vince regardis la koridoro, la pordo di la lito-chambro di sua filii.

‘Me havas du fratini. Me esis sempre pudoroza,’ repetis Roberto. Il profunde respiris, komencis urinifar.

Pose li retroiris alonge la koridoro. Vince askoltis ye la pordo di la chambro di sua filii, audis la milda respirado di la du. Roberto tushis ilua dorso per la fusilo dil revolvero. Li decensis al salono.

Plusa du hori lente pasis. Lumo kreskis en la cielo dop la fenestri, skarlata lumo di nova dio varmega. Bebeo jacis apud la berjero ube sidas Roberto. Roberto lasis sua manuo karezar la kapo dil hundo.

Vince, exhaustita, klozis sua okuli. Il nelaute demandis, ‘Quante longe vu restos hike?’

Roberto surprizite regardis il. Quale se il ne ja konsideras tala questiono.

‘Me ne savas,’ Roberto respondis. ‘Ankore ne savas.’

Vince regardis la horlojo qua pendas an la muro super la televiziono. ‘Ka me darfas enswichar la televiziono?’

Roberto nekomprenante regardis il. Pos minuto il dicis, ‘Yes.’

Vince staceskis. Mimi murmuris, apertis l’okuli, grunis, ‘Vince?’

Vince enswichis la televiziono. ‘Me es hike, karino.’

L’ekrano dil televiziono lente lumizesis. Muziko matide sonis.

Mimi cirkume regardis, vidis Roberto en la berjero, vidis la pafili. ‘Ha,’ el dicis, quale se mala sonjo duras tro longe. ‘Vu es ankore hike,’ dicis Mimi.

Roberto regardis il. ‘Me regretas.’

Mimi ekpulsis mikrega rido-sono desesperanta.

Roberto karezis la kapo di Bebeo. ‘Bona hundo.’

Bebeo stacis, marchis vers Mimi e Vince, rapide ed avide agitis sua kaudo.

‘El bezonas ekirar,’ dicis Vince.

Roberto ne movis dum minuto. Pose il subite decideme afirmis per kapsigno. ‘Komprenende.’ Il fricionis sua okuli per la sinistra manuo. ‘Kompatindo.’ La revolvero ne movis for la gespozi.

Tump-o sonis de la supra etajo.

15

‘La kindi vekas,’ dicis Mimi.

‘Vi omna vekas frue,’ Roberto dicis.

‘Me laboreskas frue,’ dicis Vince. ‘Me mustas balde irar a mea travalio.’

‘Vu ne irez.’

Vince regardetis Mimi. ‘Se me ne irus, on pensus, ke ulo mala eventas che me.’

Roberto regardis il. ‘Pri quo vu laboras?’

‘Me es kamion-duktisto.’

‘Telefonez. Dicez, ke vu maladesas.’

Vince ne hezitis. ‘Me nultempe es malada. On savos—’

Mimi sizis ilua brakio, presis ol. ‘Nur telefonez, Vince.’

Roberto lente afirmis per kapsigno. ‘Telefonez.’

Vince sospiris. ‘Ne ja. Nulu ja asistas che l’ kontoro til sis kloki.’

La hundo Bebeo ploretis e regardis Mimi, Vince, mem Roberto.

‘La hundo,’ Vince dicis. ‘El mustas ekirar. El expektas promeno.’

‘Ka vu promenigas el?’ questionis Roberto.

‘Kustumale.’

‘Ne hodie. Ka vu ne havas kateno? Me vidis kateno lastanokte.’

Vince sospiris. ‘Yes.’

‘Ekirigez el. Me spektas.’

Mimi staceskis, extensis su. ‘Me mustas irar al kindi.’

‘Bone. Ne apertez la boko, restez kalma. Irez.’

Mimi acensis l’eskalero.

Roberto regardis Vince. ‘Oke. Nun la hundo.’

Roberto sequis Vince aden la koqueyo, la hundo saltetis cirkum li. Vince kaptis la hundo ye la koliaro, apertis la dopa pordo.

‘Ne esez stupida,’ avertis Roberto.

‘Tote ne.’ Vince trovis la kateno, ligis ol al koliaro, pulsis la hundo adextere. Bebeo questioneme regardis il. ‘Nula promeno hodie, Bebeo. Irez. Facez tua afero.’

La hundo longatempe ne movis. Vince klozis la pordo. 'El facos nulo sen me.'

'El standas bone.'

'Nu,' fine dicis Vince. 'Ka ni darfas facar kafeo?'

Roberto konkordis per kapsigno. Vince apertis armoro, ektiris bidono de kafeo, plenigis la filtrilo per kafeo, aquo, acendis gas-brulilo e pozis la poto adsur ol.

Roberto audis desupre travarsata latrino, aquo fluanta, babilado infantatra.

'Ka vu deziras pano rostita?' questionis Vince.

Roberto quik konkordis per kapsigno. 'Danko.'

Vince remarkis lo, ma sua mieno ne alteresis. Il apertis pano-buxo, pozis pan-lanchi aden rostilo. Il apertis la frigorizilo, ektiris butro, bokalo de konfitajo. 'La kindi kustumale manjas cerealo. Ka vu?'

'Nur pano. Me ne multe hungras.'

Vince preparis la tablo por la familio, tiris alta sidilo por l'infanto de chambro-angulo a la tablo, apertis kabineto, ekportis sidilo faldebla. 'Por vu. Me havas oli por amiki, kande ni kart-ludas.'

Roberto regardis il.

Vince duris preparar la frua dejuno. Roberto sideskis adsur la sidilo faldebla.

Ilua sinistra manuo restis en sua posho, apuntis revolvero ye la viro okupata.

Mimi eniris tenante la filiino Kathy en sua brakii. La puerulo Bobby marchis dop el, hararo humidigita e nete brosita, la blua pijamo tordita en un pugno. Il babilis pri ludor en parko ma subite haltis pro vidar Roberto.

'Tu rimemoras nia amiko, Bobby, ka ne?' Mimi dicis.

'Ka lu dormis hike?' questionis Bobby.

Mimi hezitis, respondis, 'Yes, Roberto vizitas ni. Quale onklulo Pete.'

L'infantino, qua pendis en la brakii di sua matro apud l'ocidero, extensis la manui e sizis la hari di Roberto. Il ne tresayis. Il ridetis. 'Bona matino, Kathy.'

Mimi regardis Vince, qua nulon signifis.

La familio e Roberto dejunetis, la puerulo babilis, l'adulti restis tacema. En la salono la televiziono murmuris, muziko sonis plu laute de tempo a tempo kande on esforcis vendar ico od ito.

'Pro quo Papa ne iras por laborar?' questionis Bobby.

Mimi pretextis nutrar l'infantino. Vince staceskis e riplenigis sua taso. 'Nu, ni havas vizitanto, Bobby. Me restas heme hodie.'

'Ka vakanco?'

‘Yes, simile a vakanco.’

‘Ho. Me iros ludar kun Tim posdimeze,’ serioze dicis Bobby.

Roberto regardetis Mimi, negis per mikra kapsigno.

Mimi dicis, ‘Ho, me regretas, ke tu restez heme hodie, karo. Kun papa e me.’

‘Ma tu promisis!’

‘Ni havas vizitanto,’ dicis Vince. ‘Kande on vizitas, ni restas por esar kun lu.’

‘Tim expektas me venar!’

‘Ni telefonos a Tim,’ Mimi dicis.

Bobby budis. ‘Ne es yusta.’

Vince pozis manuo sur la shultro dil puerulo. ‘Lo ne esas amikala, Bobby. Amiko vizitas ni, do ni restas heme hodie. Morge vu darfas ludar kun tua amiko.’

Bobby budis.

‘Me regretas, Bobby,’ dicis Roberto.

Pose Mimi duktis la pueri adsupre por vestizar li e netigar lia chambro. Roberto atencoze askoltis dum ke Vince telefonis a sua kontoro. La konverso esis kurta. Pos akrochir la telefonilo, Vince dicis, ‘Li ne kredas, ke me maladesas.’

‘Ne importas.’

‘Li forsan iraceskos.’

‘Ne importas.’ Roberto gestis per la manuo en la posho. ‘Aden la salono.’

La televiziono ankore pleis, anuncisto raportis pri tifono che Filipini, plu kam cent homi mortinta. Acidento sur la Grand-Central-Parkway inter tri automobili e kamiono, trafiko klozita. Reklam-anunco por sigareti.

Ambulanco-sireno sonis de la strado. Roberto e Vince tenseskis. Extere, la hundo aboyeskis. La sireno pluproximeskis, plulauteskis, diminuteskis, desaparis. La hundo tacis. La du viri laxeskis.

Anuncisto che-televizione raportis, ke la policist-ocidero restas libera, repetis la historio pri l'ocido di detektivo Chowalski, l'ocido di sioro Starkman, l'audacoza eskapo del cinemo, raportis, ke la siorino Dunne, vundita da l'ocidero, restas stabile en hospitalo.

Roberto ne regardis Vince, nelaute dicis, 'Me supozas, ke vi ne multe estimas me.'

Vince regardis il, dicis nulo.

'Me nur volas, ke vu komprenez. Me ne intencis pafar. Esis nur reflexo. Quale hundo sizata mordas.' Il ankore regardis la televiziono. L'anuncisto nun raportis pri sporti di la nokto pasinta.

'Omnakaze, ne importas,' dicis Roberto. 'Me tote ne sucias, omnakaze. Ne importas.'

La du viri regardis la televiziono.

16

Che Otano la ceno esis ne plu ecitanta. Nun oficiro Yancek sidis kun la tri homini Otano, vartis til ke altru remplasos il. La filiini Otano iracoze sidis od iracoze pazis tra l'apartamento. Li boliis kafeo, nevolunte ofris ol al detektivo. Anna sempre sidis apud la radiofono, avide askoltis omna novaji pri sua filiulo, avide askoltis la sama vorti repetita. Irgekande raporto pri Roberto audesis, Elena staceskis ed iris aden la balneyo, o lito-chambro, o koqueyo. Sandra askoltis la raporti e furioze fumis sigareti. Vidante l'unesma sigareto, Anna jemis, 'Ho Sandra, ma tu ne fumas, ka ne?'

Sandra respondis nur per sputar fumo-spumo aden la aero.

Plu tarde el dicis a Yancek, ‘Me devas esar che mea travalio.’

Yancek ocieme dicis, ‘Bonege, se vu deziras, ke oficiro esez apud vu ibe. Me telefonos por ulu.’

‘Siorino Evans nultempe permisus policisto en la butiko!’

Yancek levis la shultri.

Sandra klamis, ‘Me perdos mea travalio!’

‘Un dio ne nocos vu.’

‘Ne irez, Sandra,’ pregis Anna. ‘Me bezonas tu hike kun me.’

Sandra acendis nova sigareto.

Pos plusa horo Sandra dicis, ‘Me dementeskos.’

‘Kalmeskez,’ dicis Elena. ‘Esas nula helpo til ke…’ El regardetis la matro, qua anhelis.

‘Li nultempe kaptos il,’ dicis Sandra. ‘Il esas tro inteligenta.’ El violentoze sideskis. ‘Tro stupida e tro inteligenta. Probable il esas nun tre fora del urbo.’

Yancek restis kalme e regardis sua karp-horlojo.

Longatempe pose, Sandra staceskis. ‘Me mustas ekirar.’

Yancek staceskis, apertis la pordo dil apartamento, revelis duesma policisto qua

sidas sur stulo en la koridoro. ‘Adube?’ Yancek questionis. La policisto adsupre regardis.

Sandra sovaje cirkumregardis. ‘Por la posto.’

‘Bonege. Schmidt.’

La policisto staceskis, gestis a la yunino. Sandra sizis klefo de tableto apud la pordo ed anhelante ekiris. Pos plura minuti el rivenis, mem plu furioze.

‘Ta kerlo ne lasas me prenar mea propra posto!’ el klamis.

La policisto eniris dop el, transdonis la posto a Yancek.

‘Vi retenas la posto dil Unionigita Stati di Amerika!’ Sandra kriis. ‘To esas nelegala! Me plendos al guvernerio!’

Yancek studiis la posto, du fakturi e kuverto skribachita. Il sentis en la kuverto ulo metala. Il regardetis la tri homini.

‘Quo esas?’ questionis Anna. El staceskis. ‘Ka de ’Berto?’

Yancek iris ad el, transdonis ol. ‘Bonvole apertez ol. Sorgeme.’

Anna per manuo tremanta prenis la kuverto, lacerante apertis ol. El ektiris papera folio. Du klefi falis de ol adsur la dina tapiso. Yancek quik squatis e prenis ol.

Anna rapide lektis. ‘Ha!’

Yancek extensis manuo. El pozis la noto aden ilua manuo. Il lektis, vokis, ‘Schmidt!’ La policisto ye la pordo turnis su. ‘Restez hike dum ke me iras al radiofono.’ Il kuris ek l’apartamento, pulsis la butono por advokar l’elevatoro, qua ne quik apertis su. Il vice decensis per l’eskalero. Extere il kuris al strad-angulo ed apertis la polic-telefonbuxo, levis la telefonilo. Pos sekundo il dicis, ‘Konektez me a Benjamin, quik.’

17

La sireni di tri polic-veturi kriachis vers la pensioneyo an Ludlow-strado. Benjamin, Holstead, e tri policisti kurante ekiris la veturi. Holstead klamis, 'Vu, serchez kad esas ekireyo dope. Vu, restez hike, esez alerta.'

Ye la pordo Benjamin pulsis la butono por la proprietero. Esis nula respondo. Il frapegis la pordo. Fine vizajo iracoza aparis dop la vitra pordo, vizajo di plumpa damo evanta plu kam sisadek yari.

Benjamin montris sua insigno e pafilo tra la vitro dil pordo. 'Apertez! Quik!'

La damo paleskis, apertis l'interna pordo, pose l'extera pordo. 'Quo eventas?'

'Ni serchas Otano!'

'Kad Otano? Esas hike nula Otano!'

‘Evidente falsa nomo,’ grunis Holstead a Benjamin.

‘Chambro numero quaracent-e-duadek-e-sis.’

La damo retropazis. ‘Ta kerlo kun la hundeto.’

La quar policisti, pafili extensita, kuris adsupre per l’eskalero til la quaresma etajo. ‘Esez alerta,’ sisis Benjamin. Li silencoze movis alonge la koridoro til la chambro. Mala odoro venis de dop ol.

‘Hundo-feko ed urino,’ susuris Holstead.

‘O lu ne es hike, o ne audacis ekirar,’ afirmis Benjamin. ‘Restez alerta. Nula surprizo.’ Il frapegis la pordo. ‘Otano! Ekirez quik! Policisti!’

Nula respondo.

‘Otano, policisti! Apertez ca pordo!’

Nula respondo.

La proprietero anhelante aparis del eskalero. ‘Quon vi volas? Me ne vidis ta kerlo dum un o du dii.’

Holstead regardis Benjamin. ‘Ka ni darfas uzar la klefo?’

Benjamin nelaute enpozis la klefo, turnis ol.

Bruiseto dop la pordo. Ulo movas, skrachas.

Benjamin e Holstead quik apuntis lia pafili ye la pordo.

'Ho, ne domajez mea domo!' kriis la damo.

Holstead unfoye pafis, Benjamin dufoye pafis.

Nula bruiso. Li regardis l'una l'altra.

La du viri rektigis su, turnis su, ensemble lansis su ye la pordo shultro-avane. La pordo cedis su.

La policisti eniris, pafili avane pozita. La chambro esis vakua ecepte por la hundeto, qua jacis partale sub la lito. Sango esis spricita trans la pavimento. Evidente la hundo stacabis an la pordo e kuglo frapabis lu.

La hundeto ploretis, l'okuli larje apertita, rapide anhelis. Ol movetis l'avanpedi, feble esforcis reptar vers la du detektivi.

Benjamin regardis la hundeto. Holstead rapide transiris la chambro. En un angulo esis tri amasi de hundo-feko, granda flako de urino. Un vakua bolo, un bolo miplena de aquo. Il serchis la tirkesti, la skribtablo, la kabineto. Il regardis Benjamin.

Benjamin ankore regardis la vundita hundeto. 'Me supozis, ke lu ne esabus hike.'

'Itere a l'unesma pazo,' dicis Holstead. 'Lu nun povas esar irgaloke.'

'Ni prenos omno, serchos fingr-imprimuri, lo kustumala.'

La proprietero, exter la chambro, kriis, 'Vi pagos por mea pordo!'

Benjamin regardis la hundeto. Dino jacis anhelante.

Holstead dicis, 'Ho, facez ol.'

Benjamin afirmis per kapsigno, apuntis la pafilo, pafis. La damo dop li kirachis. La korpo dil hundeto jetesis trans la pavimento, jacis senmove.

Benjamin dicis, 'Feko.'

18

Televizion-raportisto naracis la biografio dil ocidero Roberto Otano. '...pos la morto dil patro, Otano livis la skolo evante dek-e-quar yari, laboris kom send-puerulo, komizo, netigisto...' L'okuli di Roberto spektis ma semblante ne vidis la ekrano. '... kom taxiisto til acidento, pos qua il desaparis dum plura semani e ne kontaktis la familio. Segun informo, Otano tatempe lojis en serio de chipa lojeyi e komencis nova kariero kom raptisto...'

Vince e Mimi ankore sidas sur la sofao, vizaji pala, magra, okuli sinkita en obskura kavaji. La filiino Kathy dormas kurvigita an la flanko di Mimi, la filiulo Bobby sidas tedata sur la pavimento avan la televiziono, budeme ludas per bulo e du kavalo-ludili.

'…nokte prehiere en l'Orpheum Teatro, Otano dormis en dopa rango de sidili kande oficiro Dunne rikonocis lu del afisho e sendis sua spozino ek la teatro…'

Roberto palpebragis. 'Me regretas un kozo,' il murmuris.

Vince e Mimi fatigite regardis il.

'Me nultempe fierigis mea matro. Facis nulo por fierigar el.' Roberto gratis la bandajo sur sua suro. 'Esis stupida vivo. Me pensis, ke me ne esas stupida. Ma me ya esas. Nun esas tro tarda. O la policisti mortigos me, o me mortos per la stulo elektral.'

Vince presis la manuo di Mimi.

Roberto karezis la kapo di Bebeo.

'Me havas hundo,' il murmuris a su. 'Bona hundeto, beleta.'

Vince parolis rauke pro la longa hori di taco. 'Me opinionas, ke tu povis esir bona kerlo,' il dicis.

Roberto surprizite regardis il.

'Me regretas, ke tu sufras tala fusho.'

Roberto ne respondis. Plu tarde, il susuris, 'Timo. Me sempre timis.'

Bobby jetis kavalo-ludilo trans la pavimento. 'Es varmega! Mama, me es varmega.'

Mimi dolce dicis, 'Yes, Bobby, esas varmega.'

'Me volas ekirar,' jemis Bobby. 'Pro quo me ne povas irar adextere? Me deziras ludar extere.'

Vince apertis la boko por parolar, ma Roberto astonante dicis, 'Yes, esas tre varmega. Ni ekirez.'

Vince e Mimi regardegis.

'Dum kurta tempo,' pluse dicis Roberto.

Il staceskis, la sinistra manuo ankore tenante un de la revolveri en la posho. Bobby quik staceskis e kuris a la pordo.

'Vartez ni, Bobby!' Vince timoze dicis, regardis Roberto.

Roberto dicis, 'Lasez lu ekirar.'

Bobby ja apertabis la pordo e kuris adextere. Bebeo sequis e joyoze aboyis. Vince e Mimi lente e penoze staceskis. Mimi levis la puerino, qua vekis ed akute kriis.

'Forsan es brizo,' Roberto dicis. 'Ekirez. Me sequos.'

Le Bullard heziteme ekiris la domo. Roberto regardetis la televiziono, sequis li.

Esis preske dek-e-sep kloki e duimo. Multa automobili movis alonge la strado. La streta domi trans la strado esis blindigante lumizita da la alta suno, cise esis kurta

ombri avan la domi. La avana gazoneto esis verda pro recenta pluvo. Du nove plantacita rododendri esis pozita ye l'anguli dil domo. Sur la gazono-lanterno restis senkolorigita rubando Kristonaskal.

Bebeo quik kuris ad un de la mikra rododendri ed urinifis. Bobby esis ja sur la trotuaro.

'Bobby!' kriis Mimi. 'Retrovenez!'

'Tim es en sua gazono!' il klamis, ma hezitis. 'Me vidas lu!'

Vince regardetis Roberto, qua stacas ye la pordo. Roberto extensabis sua brakii vers la cielo. Ilua manui esis exter la poshi, e vakua. Ilua okuli esis klozita.

Vince rapide regardis Mimi, qua quik komprenis. Vince sizis Kathy ek la brakii di Mimi, sisis, 'Kurez!'

Li kureskis tam rapide posible. Ye la trotuaro Vince klamis, 'Bobby, kurez! Kurez tam rapide posible!'

Li ne regardis retroe. Bebeo kuris avan li, ecitite aboyis. Du homi promenis vers li, Vince kriis, 'Atencez! Kurez! Esas homo kun pafilo!' Homino sur portiko qua sukusas tapiseto regardegis. 'Enirez la domo, quik! Esas homo kun pafilo! Telefonez al policisti! Es Otano!'

Sur la perono di la Bullard-domo, Roberto regardegis dum instanto. Il avanpazis, faletis sur la grado, la vundita gambo faliis, il frapis la betono dil gradi per un genuo, falis adsur la herbi. Ilua manuo reflexe movis a la posho, il ne nun povis vidar la fuganta familio pro hegi, arbusti. Il penoze staceskis. Multa homi ekirabis la domi, automobili haltis en la strado.

Roberto, nun portante la du revolveri en sua manui—quale li venabis ek la poshi?—lekis sua sika labii.

Do, il pensis sen pensar. *Finita.*

Pos kelka sekundi, tro balde, sireni fore soneskis.

No.

Roberto sukusis su, turnis su, kuris aden la domo, bruisoze klozis la pordo, seruragis ol, esforcis pensar, esforcis pensar, ma sua respiro esas tro rapida, la peno del gambo tro multe jenas, la pafili tremas en sua manui. Nur tri vorti kuras tra ilua mento. *Ne ja finita, ne ja finita.*

La sireni pluproximeskis, un, du, tri sireni. Roberto regardetis tra fenestro. L'unesma polic-veturo garis su avan la domo. Homi en la strado, sur la trotuaro indikis la domo. Quik venis duesma, triesma polic-automobilo, qui saltis super la

bordo-petro aden la gazono, haltis jus avan la gazono-lanterno.

Ne ja finita. Ne ja finita.

Policisti saltis ek l'automobili. Multa homi stacis avan la domi trans la strado, sur la trotuaro, spektis.

Policisto kriis a li, 'Enirez! Foririez! Ca homo esas ocidero! Lu esas armizita e tre danjeroza! Enirez via domi!'

Pensez, pensez, pro quo me ne povas pensar? Roberto extensis la manui qui tenis la revolveri, apuntis li ye la fenestri dum ke il heziteme stacis en la salono. La televiziono bramis, anuncisto babilis, ke on komprez Alka-Seltzer, plop-plop, fiz-fiz.

Policisto levis plulautigilo a sua boko, klamis, 'Otano! Otano! Otano! Ekvenez kun la manui elevita! Ni cirkondas vu! Esas nula chanco! Ekvenez quik kun la manui elevita!'

Nun esis nulo timo. Sen pensar, pro ke il ne povis pensar, Roberto pafis dufoye, quarfoye tra la fenestri.

Extere, ta homi qui restis sur la strado kriachis e kureskis. La policisti shirmis su dop l'apertita pordi dil automobili e pafeskis aden la domo. La fenestri frakasesis, la vitro dil pordo frakasesis, la muri dil domo explozis en linei di trueti.

Itere Roberto pafis. Quik il kuris aden la koqueyo, regardis tra la dopa pordo, vidis nulu extere, li ne ja tote cirkondas la domo. Il jetis su tra la pordo, kureskis.

‘Otano! Otano!’ kriis la voco plulautigita dil policisto. ‘Ekirez nun kun la manui elevita! Esas nula chanco, Otano!’

Ne ja finita, ne ja finita, pensis la kuranta ocidero.

19

Benjamin e Holstead recevis l'informo de Flushing dum ke li veturiris sur la FDR-choseo. Benjamin frapegis la tablero. 'Deo damnez omno, li havos lu ante ke ni arivos! Hastez!' Holstead, qua veturiris, enswichis la sireno e rapidigis l'automobilo adsude, vers la Queensborough-ponto.

Nula respondo venis ek la domo en Flushing. Polic-serjento itere levis la plulautigilo, klamis, 'Otano! Otano! Ekvenez!'

Nula sono.

La serjento gestis a du policisti. Ta du sorgeme reptis de l'automobili cirkum la domo til la dopa gazono. Li vidis, ke la dopa

pordo ocilas apertite. Un de li klamis, 'La pordo hike 's apertita!'

'Spektez ta pordo, ni eniras!' klamis la serjento. Il gestis a tri oficiri. 'Restez alerta! Otano!' il klamis per la plulautigilo. 'Ni envenas!'

La policisti lente proximeskis la domo.

Homo ye l'apuda domo subite ekpozis sua kapo e kriis a la policisti dop la domo, 'Il fugas! Me vidis il! Il saltis super mea fenco!'

La policisto klamis al serjento, la serjento ekiris e klamis a du altra policisti, 'Restez hike, traserchez la domo! Morris! Burns!' La du policisti avancis. 'Persequez dop la domi, ni iros per la strado!'

Il kuris cirkum la domo al automobilo, l'altri eniris lia propra veturi La motori mujis, sireni kriachis, la veturi hastis aden la strado ed iris segun la direciono indikata dal vicino per frenezioze agitata manuo.

Roberto kuris, anhelis, klimis du fenci, atingis strado, kuris rapide ma ne tam rapide posible pro la vundita gambo. Ulu vidis il, klamis, il senskope pafis aden la aero, la homo grunis e faligis su dop arboro. Roberto kuris, vidis plu granda edifico,

laverio, kuris cirkum ol. La nexta edifico esis alta de quar etaji, il saltis adsupre a l'incendiala salvo-skalo, sizis ol, rapide klimis til la plata tekto, kuris trans ol, cirkum aero-shakto. Nun trans la strado altra homi inklinis su tra fenestri, serchis la strado, klamis. *Tro multa homi, tro multa homi.* Roberto celis su dop la parapeto ye la bordo dil tekto, anhelis dum plura sekundi. Ma l'edifico trans la strado esis plu alta per tri etaji kam olta sur qua il squatis, homo en fenestro qua audabis la pafado ja vidas il.

Tro multa damninda homi!

Sireni pluproximeskis, la polic-veturi eniris la strado, la homo an la fenestro vidis li, klamis ulo, indikis per frenezioza gesti. Altri en la strado audis, haltigis la polic-veturi, adsupre indikis per la fingri.

Roberto squatante kuris a la dopa bordo dil tekto, regardis trans la parapeto, kuris adube il vidas altra incendiala salvo-skalo, saltis super la bordo e falis adsur la suba balkono metala. La doloro en la gambo shokis il, ma il ne atencis ol, quik decensis la skalo, de balkono a balkono. Saltinte al tero, il falis, quik staceskis, klaudikante kuris, adube il ne savas, nur fore, for la sireni kriachanta. Il atingis la nexta strado, kuris trans ol, kuris cirkum altra

apartamenteyo, venis a choseo. Ilua respirado nun esis kulteli lacerante la pulmoni.

La sireni ja itere pluproximeskis, voci omnube klamis. La doloro di la gambo preske haltigis il, il sentis fresha sango fluar de la nun riapertita vunduro.

Dop il voco di damo kriis al policisti persequanta, 'Yen!'

Roberto deliratre cirkumregardis, vidis altra salvo-skalo qua pendas de balkono alte super la tero, klaudikis ad ol, saltis unfoye, dufoye, trifoye, sucesis sizar ol, hisis su adsupre. Il klimis a l'unesma balkono, tiris su adsur ol, anhelante pauzis dum instanto. Il regardis tra la fenestro. Vidis nulu.

La sireni kriis de la strado. Subite itere aparis polic-veturo ye l'angulo dil apartamenteyo, policisti saltis ek ol.

Roberto ulmaniere levis su, apuntis, pafis. La policisti presis su an la muro, du plusa policisti anhelanta aparis de cirkum l'edifico. La tri pafis per granda salveo. Roberto faligis su. Il pedfrapis la fenestro, frakasis ol. Sub la kuglo-sturmo il reptis tra la fenestro, tranchis su per la vitro-peci. Il turnis su, frenezioze pafis til ke la revolveri esis vakuigita.

Il pozis manuo aden posho, ektiris la buxedo de kugli. Ilua manuo trepidanta lasis ol falar. Kugli spricis ek ol, rulis omnadirecione. Il frenezioze sizis ye oli, ma sua kolda manui ne povis kaptar oli, sua fingri glaciigita ne povis flexar. Il audis su ploretar.

Ne ja finita. Ne ja finita.

Silenco dum minuti.

Voco kriis, 'Restez ibe! Gardez, ke lu ne retrovenez!'

Policisti kurante eniris l'edifico, kuris adsupre, dek viri, pafili extensita, vizaji severa e furioza ed avida. Lia radiofoni sonegis, ekis en la koridori.

'L'unesma etajo!'

'Dek fenestri dil norda latero!'

Li serchis, quik trovis l'apartamento quan il enirabis.

Sen averto, li pafis tra la pordo, pedfrapis ol. La pordo krakis, falis apertite. La policisti itere sendis salveo aden l'apartamento. Fotografuro enkadrizita an la muro bruisoze frakasesis, falis. La policisti eniris.

Li trovis yunulo kurvigita sur la pavimento, sua brakii kovris sua kapo, la manui esis vakua.

'Ne me!' il kriis. 'Ne me! Me lojas hike!'

Tainstante du policisti aparis en la dopa fenestro frakasita.

'Es tu, Otano,' dicis un de la policisti. 'Es tu. Staceskez.'

Li bruske hisis il ad ilua pedi, avane tiris ilua brakii, manotizis oli.

La serjento eniris l'apartamento, 'Ha,' lu dicis. 'Serchez l'apartamento, kaze ke esas altru.'

La policisti sur la balkono eniris, un de li serchis la koqueyo. 'Yen,' lu dicis. 'Il celis la pafili en la forjetajuyo.'

'Ka du?'

'Yes, du revolveri.'

Altra policisto eniris del lito-chambro. 'Nulu.'

'Bonege. Tu es fortunoza, Otano, ' dicis la serjento. 'Ne donis a ni oportunajo pafar tu, bastardo. Ni irez,' e lu brutale pulsis Roberto adavane.

Roberto faletis, ilua gambo krulis. 'Ne povas,' il anhelis. 'Ne povas.'

'Tu ya povas.' La serjento sizis ilua shultri e stacigis il, pulsis il vers la pordo.

Faletante, mi-portite, Roberto decensis l'eskalero e pasis adextere aden la brilanta lumo dil suno. Hom-amaso cirkume stacis, obstruktis la strado. Ma kande plusa polic-

veturo proximeskis, sireno krianta, la homi formovis e lasis ol pasar.

De ta automobilo la detektivi Benjamin e Holstead saltis, kuris a la grupo ye la pordo.

‘Ka vi havas lu? Kad irgu es nocita?’ questionis Benjamin.

‘Nulu,’ respondis la policisto. ‘Lu kaptabis familio. Li omna eskapis nenocita.’

‘Danko al Deo,’ Holstead sospiris. ‘Bonege. Omno es finita, Otano.’

Roberto nur regardegis.

‘Tu donis a ni bona chaso, Otano,’ dicis Holstead. ‘Venez.’

‘He,’ dicis Roberto.

Benjamin questioneme regardis il.

‘Telefonez a mea matro, ka? Demandez, kad el queris Dino.’

Holstead regardis Benjamin.

‘La hundo,’ Benjamin dicis.

Holstead dicis, ‘La hundo ’s mortinta.’

Roberto abasis sua kapo, unfoye singlutis.

Finita.

‘Venez.’

Subite Roberto jetis su adsur la detektivo, sua manui manotizita tastis por la revolvero en ilua manuo.

La serjento klamis, sizis ilua shultro, retrotiris e turnis il, pafis. Homi en la turbo kriachis. Roberto falis adsur la gradi, glitis adinfre, granda truo tra sua ventro. Il tordis su dum plura sekundi.

La du detektivi regardegis la yunulo, qua tandem jacis senmove.

La serjento dicis, 'Me mustis. Vi vidis.'

Benjamin netigis sua vestono. Il serchis sua chapelo, qua falabis. Policisto trovis ol, prenis ol, transdonis ol al detektivo, qua murmuris, 'Danko,' e ripozis ol sur sua kapo.

'Stupidulo,' murmuris Holstead.

'Plu bone tale, me supozas,' Benjamin dicis. 'Nula judicio-spenso.'

Holstead konkordis per kapsigno.

LINGUO INTERNACIONA
Ido
UNIVERSALA